

Ім'я користувача:
Полтавський інститут економіки і права Полтавськи...

ID перевірки:
1016327524

Дата перевірки:
06.06.2024 20:25:57 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
10.06.2024 08:22:51 EEST

ID користувача:
100011301

Назва документа: **дипл Черняк**

Кількість сторінок: 56 Кількість слів: 10911 Кількість символів: 86701 Розмір файлу: 75.81 KB ID файлу: 1016126455

10.4% Схожість

Найбільша схожість: 2.17% з Інтернет-джерелом (<https://lubny.adm-pl.gov.ua/page/publichniy-zvit-nachalnika-lubensko..>)

10.2% Джерела з Інтернету 642 Сторінка 58

2.16% Джерела з Бібліотеки 48 Сторінка 69

19.9% Цитат

Цитати 42 Сторінка 70

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0.05% Вилучень

Деякі джерела вилучено автоматично (фільтри вилучення: кількість знайдених слів є меншою за 8 слів та 0%)

0.05% Вилучення з Інтернету 54 Сторінка 71

Немає вилучених бібліотечних джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи 1

ВСТУП

Актуальність дослідження.

За інформацією Міністерства у справах ветеранів України чисель громадян, на яких спрямовуватиметься ветеранська політика, по завершенні війни складе близько 4-5 млн осіб (13% населення). Одночасно в суспільстві відстежується позиція стосовно відсутності комплексної ветеранської політики, яка б ефективно інтегрувала ветеранів та ветеранок до цивільного суспільства, одночасно охоплювала усі сфери їх життя передбачала б спільні та узгоджені різні профільних органів влади, зокрема відповідно до повноважень. Безумовно, в першу чергу це стосується розвитку ветеранської політики.

За даними Головного управління Пенсійного фонду України, в Полтавській області проживає 33,5 тис. ветеранів війни та членів сімей загиблих, числі: 18.1 тис. – учасники бойових дій, з них 13800 осіб – набули статус ветерана.

Однією із найбільш поширених проблем, з якою зустрічаються учасники російсько-української війни - це відірваність від того життя, в якому вони раніше жили, несприйняття мирного життя. «Повернувшись додому, ветерани часто усвідомлюють, що вони готові померти за свою країну, але не знають як для неї жити». [51]

Одночасно спостерігається неготовність щодо сприйняття ветеранів суспільством, членами родини.

Головним завданням усіх гілок влади на сьогодні є забезпечення підготовки до повернення після перемоги ветеранів до цивільного життя, ресоціалізації та реінтеграції в громаду. Одним із шляхів інтеграції в цивільне життя є створення умов для його фінансової незалежності, шляхом працевлаштування ветерана. Нинішній ветеран здебільшого це особа, активна економічна одиниця. Проблема соціалізації ветеранів досліджується за різними напрямками. Так, тема працевлаштування в

досліджувалася Р.Величко в статті «Битва за майбутнє: працевлаштування ветеранів як державний пріоритет». [6]

Питання пристосування до умов ринку праці шляхом професійної перепідготовки колишніх військовослужбовців розкриті в дослідженні Абрамова Є.В. [1], О.О. Буряка і М.І. Гіневського. [4]

Робота Т. Вдовиченко досліджує питання фінансового забезпечення соціальної адаптації військовослужбовців. [5]

За ініціативи Фонду ветеранів війни і учасників АТО, за підтримки Міжнародного Фонду «Відродження» соціологами КНУ ім. Тараса Шевченка проведено в 2016 році загальнонаціональне дослідження «Психологія соціальної допомоги очима ветеранів АТО». [45]

Монографічні дослідження соціально-психологічних особливостей цивільного реадaptaції та ресоціалізації ветеранів та ветеранок досліджують науковці: Шевчук В.В., Клевака Л.П., Заїка В.М., Чернов А. Лебедев В.А. в роботі «ПОВЕРНЕННЯ З ВІЙНИ: соціально - психологічні особливості реадaptaції та ресоціалізації ветеранів та ветеранок до цивільного життя» (в розробці). [50]

Мета дослідження -вивчення сучасних підходів та інструментів процесу соціальної адаптації колишніх військовослужбовців при переході до цивільного життя.

Об'єкт дослідження - процес розвитку ветеранської політики в Полтавській області з метою соціальної адаптації військовослужбовців до цивільного життя.

Предмет дослідження - основні інституційні підходи до соціальної адаптації військовослужбовців, організація надання соціальних послуг громадах в тому числі шляхом затвердження місцевих програм.

Гіпотеза дослідження базується на науковому припущенні, що соціальна адаптація військовослужбовців при переході їх до цивільного життя ;

відбуватиметься більш ефективно при вжитті додаткових заходів в напрямку розвитку ветеранської політики, створенні умов для підтримки ветеранів

Методи дослідження. В ході написання роботи та проведення емпіричного дослідження були використані наступні методи: теоретичні (аналіз, узагальнення, порівняння, інтерпретація основних понять висвітлюються в дипломній роботі); емпіричні (реальне спостереження, емпіричний опис, складання аналітичних таблиць)

Практичне значення полягає в тому, що основні положення та висновки дослідження можуть бути використані у впровадженні ветеранської політики як на державному так і обласному рівнях, зокрема у нормуванні роботи структурних підрозділів обласних державних (військових) адміністрацій, удосконалення порядку впровадження інституту «права ветерана», створення обласної комунальної установи для роботи з ветеранами, в проведенні соціальної роботи із сім'єю особи з інвалідністю, внаслідок війни, яка захищала незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, зокрема виявлення потреб відповідно запропонованої соціальної картки.

Апробація результатів досліджень.

Зміст та основні результати магістерського дослідження обговорювались автором на таких науково-практичних конференціях:

XXI Всеукраїнська науково-практична конференція студентів і молодих вчених «МОЛОДЬ: ОСВІТА, НАУКА, ДУХОВНІСТЬ»;

VIII Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу» в другій інтерактивній панелі «Теоретична практика соціальної роботи та корекційної педагогіки».

Наукова новизна магістерської роботи полягає у комплексном дослідженні стану впровадження ветеранської політики як соціальної п в Полтавській області

Структура та обсяг роботи. Структура роботи містить у собі **зміст, вступну частину, що складається з актуальності, мети, завдань, об'єкта, предмета, гіпотези, методів дослідження, практичного значення, а результати досліджень та наукової новизни, основної частини, у якій розділи, висновки, список використаних джерел та додатки.**

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ПРОБЛЕМ ВЕТЕРАНІВ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ РОДИН

1.1 Ветерани, члени сімей загиблих Захисників і Захисниць - особлива категорія громадян

Встановлення статусу ветерана та члена сім'ї загиблого ветерана регламентується Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії соціального захисту». Зокрема визначено, що «ветеранами війни є особи, які брали участь у захисті Батьківщини чи в бойових діях на території держав, до яких належать: учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни та учасники війни». [42]

Учасники бойових дій є специфічним контингентом, який потребує багатопрофільної реабілітації, а особи з інвалідністю з їх числа належать до категорії особливої соціальної значимості, так як з ветеранів, яким встановили інвалідність, більше половини - це особи працездатного віку.

Особливість ветеранів викликана значним психічним навантаженням, пережитим психіку військовослужбовця в тому числі і втрати побратимів. Участь у війні - постійна загроза втратити життя активно впливає на людину, піддаючи її свідомість серйозним якісним змінам. [46]

Посттравматичні стресові порушення негативно впливають на формування сімейних відносин, та можуть впливати в подальшому на життя людини в цілому. Сприятливий клімат і злагода в родині є важливим фактором

для успішної адаптації демобілізованого військовослужбовця що повер зони бойових дій. [49]

Щоб демобілізований військовослужбовець швидше адаптув необхідно його залучати до звичного життя, забезпечити підтримку і бути корисним сім'ї. Він має відчувати свою потребу, та розуміти, що він тягарем для сім'ї.

Нинішній ветеран це зазвичай молода особа, яка має утримувати або будувати її, бути активним членом суспільства.

Головним завданням усієї спільноти є забезпечити повернення ветеранів до цивільного життя, їх ресоціалізацію та реінтеграцію в громаду.

Особливість членів сімей загиблих Захисників і Захисниць викликає психічним навантаженням від втрати рідної людини. Члени сім'ї, які залишились без своїх рідних, які, перебуваючи на фронті, віддали своє життя за Батьківщину, потребують допомоги в поліпшенні емоційного та психологічного стану, адаптації до втрати, подоланні травми втрати.

З 2014 року в Україні ведуться бойові дії, а з 2022 року введено воєнний стан в зв'язку з повномасштабним вторгненням. За 9,5 років розпочатої української війни веранами стали вже близько мільйона українців.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль в ході VI Міжнародного ветеранського форуму «Україна Захисники. Майбутнє» звернув увагу на необхідність заходів які необхідно уже зараз впроваджувати задля підтримки ветеранів та їхньої спільноти.

Ним озвучено п'ять основних напрямків, які мають бути пріоритетними для подальшої роботи усіх гілок влади.

В першу чергу, з метою забезпечення надання комплексно як адміністративних, соціальних, культурних, спортивних, юридичних та інших послуг, підвищення якості, дієвості та наближеності послуг до отримувачів.

постає завдання розбудовувати сучасну інфраструктуру надання комп послуг представникам ветеранської спільноти.

Для надання комплексної допомоги, спрямованої на відновл фізичного та ментального здоров'я, необхідно розвивати си реабілітаційних послуг, забезпечити вдосконалення діяльності реабілі центрів. [50]

Повернення до цивільного життя можливе найбільш ефективно за працевлаштування ветерана, відкриття власної справи. Важливим є с професійній адаптації ветеранів та членів їх сімей, підвищенню осе кваліфікаційного рівня шляхом активної участі в державних та міжна програмах, а також запровадження на обласному та місцевому рівні підтримки розвитку ветеранського бізнесу.

Прем'єр-міністр України також акцентував увагу на важливос вшанування подвигу ветеранів, відповідно до візії „Нова ветеранська г України – політика Героїв”. Ніхто не має бути забутим, адже їх жерт подвиги увійшли у вічність. [19]

Підтримка ветеранів та членів сімей загиблих Захисників і Захисни першу чергу завданням громади, куди повертається військовий. Всі мають проводитися у тісній комунікації між владою та ветеран спільнотою, їх громадськими об'єднаннями, що дасть можливість опер виявляти та вирішувати проблемні питання ветеранів та членів їх сімей.

Підтримка ветеранської спільноти в громадах забезпечується прийняття місцевих цільових комплексних програм. Цільові комп програми вирішують питання виплати матеріальної допомоги, забезпечення санаторно-курортного лікування, сприяння адаптації через систему фізичної культури та спорту ветеранів, членів сімей загиблих, додаткові до державних пільги на оплату житлово- комунальних послуг, надання послуг зубопротезування з

використанням сучасних матеріалів та технологій а також послуги соціального відновлення учасникам бойових дій за рахунок коштів місцевих бюджетів, безоплатне харчування в навчальних закладах військовослужбовців, надання в тимчасове користування засобів реабілітації та забезпечення в рамках державної програми, інше.

Затвердження цільових програм підтримки ветеранів, членів загиблих Захисників і Захисниць відіграє важливу роль в процесі повної адаптації ветеранів та членів їх родин до цивільного життя. [18]

Задля узгодженості надання підтримки ветеранам необхідно забезпечити співпрацю між громадськими організаціями та владою.

З метою послідовного досягнення цілей щодо гідного ставлення до ветеранів та членів їх сімей, необхідно забезпечити координацію ветеранських служб в цілому в державі. Першим етапом повинні бути проведення збору даних про ветеранську спільноту. Для ефективного виконання та задоволення потреб ветеранів з метою використання їх досвіду та аналізу в різних секторах: державному, благодійному та приватному. Суспільне сприйняття та розуміння необхідне для формування у населення розуміння різноманітного досвіду і культури ветеранів. Важливим є формування у ветеранів віри та визнання, щодо власної цінності, їх служби та досвіду в суспільстві.

Для соціалізації ветеранів та максимально ефективного реінтеграції важливими наступні аспекти. В першу чергу формування здорових стосунків в громаді та інтеграція до спільноти. Наступним важливим кроком, враховуючи що нинішні ветерани це зазвичай молоді особи, їх працевлаштування, навчання, здобуття професійних навичок. Ветеранам необхідно бути влаштованими на відповідну роботу, мати можливість продовжувати створювати свою кар'єру впродовж усього трудового життя. [5]

Наступним фактором є забезпечення здоров'я та благополуччя та поліпшення психічного стану та фізичного здоров'я, благополуччя. [6]

дозволить їм зробити свій внесок у загальний розвиток різних сфер суспільства. Поряд з цим актуальним є забезпечення житлом, або облаштування отримання безкоштовно, придбання в тому числі в рамках місцевих програм умов співфінансування за рахунок різних джерел фінансування: бюджетних, особистих коштів.

Важливим механізмом допомоги тим, хто потребує психологічної підтримки в результаті емоційних викликів після звільнення з військової служби є діяльність гарячих ліній кризової підтримки. На цих лініях працюють психологи, які надають підтримку та допомогу, виконують ключову функцію. Психологи надають особам які потребують підтримки, першу психологічну допомогу. Після визначення ступеня кризи, психологи вживають відповідні заходи. Ветерани мають можливість в спілкуванні з психологом висловити відчуття та емоції поділитися своїми переживаннями в безпечному середовищі. Як результат, ветерани отримують допомогу в розумінні своїх відчуження, визначенні проблем та пошуку шляхів їх вирішення. За потреби, психологи переправляють ветеранів до інших служб або спеціалістів.

Актуальність ролі психологів-ветеранів полягає в тому, що вони і самі розуміють ветерана, особисто маючи досвід служби в армії. Вони можуть служити мостом між ветеранами та різними соціальними службами, так як є розуміння обох сторін. Враховуючи наявний досвід, психологи - ветерани мають можливість застосовувати специфічні методики, які є більш ефективними для ветеранів.

Психологам - ветеранам притаманне відчуття емоційного психологічного стану своїх побратимів. Саме через їх спільний досвід є можливість утворення міцного зв'язку довіри, що є досить важливим у реабілітації.

Зважаючи на свій військовий досвід, психологи-ветерани мають адаптувати та застосовувати специфічні методики психотерапії, які найбільш ефективними для ветеранів.

Саме ветерани-психологи надають консультації на гарячій лінії кр підтримки 0 800 33 20 29 Українського ветеранського фонду.

Психологи-ветерани Українського ветеранського фонду чітко розпсихологічні потреби ветеранів, та мають унікальний досвід і навички дозволяє їм надавати якісну допомогу. Це актуальний крок підтримки в та членів їх сімей, який відображає глибокий гуманітарний підхід фон розв'язання актуальних проблем ветеранської спільноти. [15]

1.2 Законодавче, нормативно правове регулювання соціального захисту ветеранів та їхніх сімей після завершення військової служби

Порядок встановлення статусів, право на пільги, соціальний ветеранів та членів їх сімей врегульовано Законом України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”. [42]

Закон спрямований на захист ветеранів війни шляхом:

«створення належних умов для підтримання здоров'я та активності ветеранів та членів їх сімей протягом довголіття;

створення організацій соціального та інших видів обслуговування, зміцнення матеріально-технічної бази створених для цієї мети закладів і служб підготовки відповідних спеціалістів;

виконання цільових програм соціального і правового захисту ветеранів війни;

надання пільг, переваг та соціальних гарантій у процесі трудової дії відповідно до професійної підготовки і з урахуванням стану здоров'я». [41]

Відповідно ст. 4 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії соціального захисту”, « ветеранами війни є особи, які брали участь у Батьківщини чи в бойових діях на території інших держав. До ветеранів належать: учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок учасники війни». [42]

Впровадження Закону здійснюється рядом підзаконних актів, постановами та розпорядженнями Кабінету Міністрів України, наказів профільних міністерств.

Порядок встановлення статусу ветеранів війни – учасників бойових дій цілому врегульований постановами Кабінету Міністрів України від 12 грудня 1994 року № 302 “Про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни» [35], від 20 серпня 2014 року № 413 «Про затвердження Порядку та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні інших заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпечення здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України» [29], від 3 березня 2020 р. № 203 «Про затвердження Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які виконували бойове (службове) завдання із захисту незалежності та територіальної цілісності України в умовах безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з військовими формуваннями інших держав та незаконними збройними формуваннями». [30]

Враховуючи що в Україні уже 10 років поспіль ведуться бойові дії, нагальна потреба у розвитку ветеранської політики, створенні нових галузей діяльності. Нинішній ветеран відмінний тим, що це молода особа, яка має інтегруватися в сім'ю та громаду, стати повноцінним її членом.

На державному рівні прийнято рішення про створення окремих структурних підрозділів обласних та районних державних адміністрацій питань розвитку ветеранської політики.

Відповідно Постанови Кабінету Міністрів України від 11 липня 2023 року № 702 "Деякі питання діяльності територіальних органів Міністерства у справах ветеранів та підрозділів обласної, Київської та Севастопольської державних адміністрацій районної, районної в м. Києві та Севастополі державних адміністрацій питань ветеранської політики» «Головам обласних, Київської міської, районних у м. Києві державних адміністрацій (начальникам обласних, Київської, районних військових адміністрацій) до 1 жовтня 2023 р. забезпечити у встановленому порядку утворення самостійних структурних підрозділів питань ветеранської політики в межах встановленої граничної кількості працівників місцевих державних адміністрацій». [20]

Наказом Міністерства у справах ветеранів України від 14 серпня 2023 року № 197 затверджено методичні рекомендації з розроблення положень про самостійні структурні підрозділи з питань ветеранської політики місцевих державних адміністрацій. До повноважень названих структурних підрозділів належить «виконання програм та заходів соціального захисту ветеранів, членів сімей ветеранів, забезпечення прав і свобод зазначених осіб, переходу від військової служби до цивільного життя на основі використання багатовимірного, комплексного підходу задля запобігання та усунення соціальної та економічної виключеності, допомоги та сприяння таким ветеранам до реінтеграції ветеранів у громади, спільноти та родини». [43]

З метою забезпечення надання вичерпного переліку адміністрацій послуг в комплексі та в одній інституції від одного чи декількох суб'єктів-надавачів цих послуг ветеранам та членам їх родин, запроваджено м. відповідно якого звернутися у ЦНАП ветеран може з єдиним пакетом документів за принципом «єдиного вікна».

Впровадження зазначеного механізму здійснюється на підставу розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2024 р. № 167-р/2024 затверджено методичні рекомендації щодо надання адміністративних послуг ветеранам війни та особам, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».[42]

Відповідно до розпорядження: «Рекомендується виокремити в місцях обслуговування центру робочі місця адміністраторів для обслуговування ветеранів війни та членів сімей ветеранів, які проживають (перебувають) на території відповідних міських, селищних, сільських територіальних громад, надасть змогу забезпечити доступ таких осіб до отримання послуг від однієї з декількох суб'єктів надання таких послуг (органу виконавчої влади, місцевого самоврядування, їх посадових осіб, інших суб'єктів, уповноважених відповідно до законодавства надавати адміністративні послуги тощо) в місці та за мінімальної кількості відвідувань». [43]

Важливим етапом реінтеграції в цивільне життя ветерана є працевлаштування. При цьому виникає необхідність в підвищенні кваліфікації або перепрофесіоналізації. З цією метою передбачено впровадження професійної адаптації.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.06.2017 № 110-р/2017 «Про затвердження Порядку та умов забезпечення соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни».

загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України та постраждалих учасників Революції Гідності» реалізується професійна адаптація ветеранів війни та учасників Революції Гідності. «Цими Порядком та умовами визначається механізм забезпечення органами виконавчої влади Автономної Республіки Крим, структурними підрозділами з питань соціального захисту населення обласних, Київської, Севастопольської міських держадміністрацій, структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві, м. Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у м. Києві (у разі їх утворення) рад (далі - органи соціального захисту населення, соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільняються з військової служби з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України та постраждалих учасників Революції Гідності». [32]

Міністерством соціальної політики відпрацьовується система створення Центрів Життестійкості - безбар'єрних, дружніх просторів, де будуть надаватися соціальні послуги, на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2023 р. №1049 «Про реалізацію експериментального проекту запровадження комплексної соціальної послуги з формування життестійкості населення». «Метою реалізації експериментального проекту є визначення змісту, порядку надання комплексної соціальної послуги з формування життестійкості населення (далі - комплексна послуга), що сприятиме:

підтримці психічного здоров'я населення та зниженню загального рівня стресу і тривожності серед населення;

адаптації осіб/сімей/групи осіб, які проживають на території територіальних громад, зокрема внутрішньо переміщених осіб, до кризових ситуацій (наслідків воєнних дій, тимчасової окупації, проявів насильства, порушень прав людини надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру), на

навичок стресостійкості як комплексу особистісних якостей, що дає зменшити значні інтелектуальні, вольові та емоційні навантаження особливих шкідливих наслідків для власного здоров'я, інших людей професійної діяльності, а також запобіганню психологічній травматизації та мінімізації ризиків психологічної ретравматизації;

забезпеченню комплексного підходу до надання соціальних послуг особам/сім'ям/групам осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах та/або належать до вразливих груп населення, які проживають на території територіальної громади;

зміцненню сімейних і родинних зв'язків та розвитку батьківських компетентностей;

зміцненню та координації волонтерського руху;

підвищенню соціальної згуртованості територіальної громади». [38]

Діяльність центрів життєстійкості регламентується постановою Кабінету Міністрів України від 23 січня 2024 р. № 83 «Про організацію діяльності центрів життєстійкості», якою затверджено Порядок організації діяльності та забезпечення функціонування центрів життєстійкості. [34]

Відповідно Порядку, «термін “центр життєстійкості” означає приміщення будівлі (споруди), в яких створено умови для:

«провадження надавачем соціальних послуг діяльності щодо надання комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості відповідно до Порядку реалізації експериментального проекту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2023 р. № 1049 “Про реалізацію експериментального проекту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості”;

створення осередків розміщення сімейних просторів для організації батьківських/сімейних клубів, сімейного консультування та надання соціальних послуг сім'ям з дітьми, усиновлювачам, прийомним сім'ям, патронатним дитячим будинкам сімейного типу;

надання фахівцем із супроводу ветеранів війни та демобілізованим ветеранам підтримки ветеранам;

організації прийому отримувачів послуг з надання психологічної допомоги працівниками регіонального центру зайнятості та їх філій соціальних послуг з надання психологічної допомоги зайнятості відповідно до законодавства;

організації прийому отримувачів послуг з надання безоплатної первинної юридичної допомоги відповідно до Закону України “Про безоплатну первинну юридичну допомогу”;

проведення громадських заходів, спрямованих на задоволення потреб громадянської території громади, забезпечення розвитку громадянського суспільства». [34]

навчання учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни в закладах професійної (професійно-технічної) освіти Державної служби зайнятості” професійне навчання ветеранів організовано обласними центрами зайнятості. [37]

Постановою Кабінету Міністрів України від 23 січня 2024 року №83 «Про організацію діяльності та забезпечення функціонування центрів життєвої адаптації визначено умови організації діяльності та забезпечення функціонування центрів життєстійкості як громадських соціальних просторів та осередків формування соціальної згуртованості територіальної громади, підтримки психічного здоров'я населення, а також забезпечення застосування комплексного підходу до надання соціальних послуг та інших послуг підтримки осіб/сімей, які проживають на території територіальної громади. [34].

Надання підтримки ветеранам фахівцем із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб також передбачається в центрах життєстійкості.

Професією “Фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб” (код КП 2446.2) доповнено розділ “Професіонали”, групи “Професії в галузі соціального захисту населення” Національного класифікатора України 003:2010 “Класифікатор професій”. Названий фахівець покликаний забезпечити індивідуальний підхід до виявлення потреб ветерана та їх максимальне вирішення.

На виконання Постанов Кабінету Міністрів України від 19 червня 2023 року №652 «Про реалізацію експериментального проекту щодо запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя» [39] та від 10 жовтня 2023 р. № 1074 Деякі питання реалізації експериментального проекту щодо запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя» [21] в областях, в тому числі і Полтавській реалізовувався проект. М

впровадження є надання допомоги ветеранам, за принципом «рівний-р
на шляху переходу ветерана від військової служби до цивільного життя.

«Основною метою реалізації експериментального проекту є виробл
відпрацювання механізму надання послуги з підтримки переходу від ві
служби до цивільного життя таким категоріям осіб :

ветерани війни, особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною
члени сімей ветеранів війни, члени сімей осіб, які мають особливі за
перед Батьківщиною, члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни
сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;

військовослужбовці, які брали безпосередню участь у заходах, неоф
для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та ін
держави, та були звільнені з військової служби, зокрема демобіліза
визначеному законом порядку». [22]

1.3 Виклики перед системою соціального захисту населення у Полтавській області в умовах воєнного стану

У Полтавській області станом на 01.01.2022 чисельність ветеранів в членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни становила 35547 осіб на 01.01.2021 – 38 586 осіб, станом на 01.01.2020 – 41 484 особи), з них: осіб з інвалідністю внаслідок війни – 6 010 осіб (станом на 01.01.2021 – 6 135 осіб, станом на 01.01.2020 – 6 169 осіб), в тому числі 864 учасники АТО/ООС;

учасників бойових дій – 18 313 осіб (станом на 01.01.2021 – 18 104 осіб, станом на 01.01.2020 – 17 878 осіб), в тому числі 13 792 учасники АТО/ООС; учасників війни – 5 711 осіб (станом на 01.01.2021 – 8 052 осіб, станом на 01.01.2020 – 10 480 осіб), в тому числі 54 учасники АТО/ООС;

членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни – 5 711 осіб (станом на 01.01.2021 – 6 295 осіб, станом на 01.01.2020 – 6 957 осіб), в тому числі учасників АТО/ООС – 389 осіб.

Станом на 01.07.2023, чисельність осіб з інвалідністю внаслідок війни брали (беруть) участь у захисті безпеки населення та інтересів держави з військовою агресією російської федерації після 24 лютого 2022 року становила 189 осіб, 1446 членів сімей загиблих (померлих) захисників та захисниць України.

З введенням воєнного стану в Україні доступ до реєстру ветеранів закритий. За інформацію управління соціального захисту населення встановлюють відповідні статуси, за період з 24.02.2022 року, згідно з повномасштабного вторгнення 872 особи одержали статус особи з інвалідністю внаслідок війни та 2952 особи статус члена сім'ї загиблого Захисника (Захисниці). Приведена статистика підтверджує що чисельність осіб, які потребують соціальних послуг, підтримки як матеріальної так і психологічної зростає.

Наразі, існують проблеми, з якими зіштовхуються Захисники та Захисниці України після завершення служби, в тому числі – необхідність адаптації до мирного життя. «Сильний психологічний стрес, відчуття виключення, яке передбачене, на їх думку, ставлення, перешкоджають успішній адаптації ветеранів до цивільного життя». [12]

Саме врахування потреб та вивчення наявних проблем Захисників та Захисниць України стимулюватиме їхній більш активній участі у житті, а сприятиме їхній швидкій адаптації до мирного життя.

«Психологічна допомога є вкрай важливим елементом у процесі соціальної адаптації – це одне з першочергових питань і викликів на шляху реінтеграції до мирного життя. Переважна більшість Захисників та Захисниць України після закінчення військової служби потребують фахової психологічної допомоги супроводу чи іншої допомоги». [7]

Прийняття регіональної та місцевих Програм покликані посилити родини Захисників та Захисниць України, а також із членами сімей з (померлих) Захисників та Захисниць України в частині надання психологічної підтримки.

Важливим є надання реабілітаційних послуг, що стосується зокрема кількості Захисників та Захисниць України Полтавської області, зокрема ветеранам які отримали статус осіб з інвалідністю внаслідок війни. Від

до Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» визначено, що «реабілітація осіб з інвалідністю – система медичних, психологічних, педагогічних, фізкультурно-спортивних, фізичних, соціально-побутових, професійних, трудових, заходів, спрямованих на надання особам допомоги у відновленні та компенсації порушених або втрачених функцій організму, досягнення і підтримання соціальної та матеріальної незалежності, та адаптації та інтеграції в суспільство, а також забезпечення осіб з інвалідністю допоміжними засобами реабілітації і медичними виробами». [36]

Актуальним є створення умов для відновлення соціальних функцій захисників та захисниць України Полтавської області, повернення до активної життєвої, трудової та професійної діяльності, їх залучення до суспільного життя.

Адаптація військовослужбовців дієва через систему фізичної культури та спорту (фізкультурно-спортивна реабілітація) та соціальну інтеграцію. Числа захисників і захисниць України шляхом залучення до професійної діяльності (професійна перекваліфікація). [11]

«Нагальною проблемою, яка потребує вирішення, є безробіття. Подолання цього актуальним є забезпечити (створити) достатню кількість можливостей для набуття нових та розвитку існуючих навичок цивільної роботи, шляхом працевлаштування, перекваліфікації, надання грантів на відкриття власного бізнесу, тощо». [17]

Здобуття освіти, підвищення кваліфікації або перепідготовка захисниць та їх дітей – один із важливих напрямків у системі перехідної військової служби до цивільного життя. «Держава забезпечує участь у бойових діях та їхнім дітям, зокрема тим, які навчаються за денною формою навчання у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, – до закінчення ними закладів освіти, але не довше ніж до досягнення 23 років, державну цільову підтримку для здобуття професійної освіти». [18]

(професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти державно-комунальної форм власності». [37]

Окрім того, в закладах професійної, передвищої фахової освіти фінансуються з обласного бюджету, здобувачі освіти, в тому числі Захисники України, навчаються безкоштовно відповідно до умов регіонального замовлення.

Важливим є забезпечити професійну адаптацію та перепідготовку ветеранів. В рамках вказаного напрямку доцільно забезпечити:

розроблення рекомендацій для закладів професійної (професійно-технічної) освіти щодо профорієнтаційної роботи з Захисниками, Захисницями та членами їх сімей, особами з інвалідністю внаслідок війни;

вдосконалення та відновлення професійних умінь і навичок осіб, звільнених або звільняються з військової служби з числа ветеранів війни, перепідготовки та підвищення кваліфікації за робітничими професіями;

створення на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти кваліфікаційних центрів. Особа, яка набула нові знання, вміння чи навички певною професією під час військової служби, може підтвердити це відповідним свідоцтвом, самостійно обравши суб'єкта оцінювання кваліфікації, пройшовши процедуру підтвердження кваліфікації.

В сучасних умовах актуальним є інформування громадськості державної політики щодо реабілітації, інтеграції та соціального захисту Захисників і Захисниць України. Підтримка ініціатив інститутів громадянського суспільства.

Це дасть можливість посилити інформаційно-роз'яснювальну роботу з метою підвищення рівня обізнаності та поінформованості Захисників і Захисниць України щодо реалізації державної політики у сфері реабілітації, інтеграції, соціального захисту і надання соціальних гарантій в державних та місцевих програмах та актуальних законодавчих змін у цій

також закріпити формування у суспільстві відчуття вдячності та поваги до захисників та захисниць України.

Важливим кроком є консолідація зусиль усіх гілок влади в Полтавській області та відпрацювання порядку взаємодії при вирішенні проблем ветеранів.

Розпорядженням начальника Полтавської обласної військової адміністрації від 14.08.2023 року №647 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів обласної державної (військової) адміністрації, районних державних (військових) адміністрацій, відповідальних відділів/уповноважених осіб місцевого самоврядування з питань реалізації завдань ветеранської політики в Полтавській області» врегульовано взаємовідносини між обласними та районними державними (військовими) адміністраціями, органами місцевого самоврядування щодо забезпечення підтримки ветеранів. (Додаток №1)

«Порядок визначає основні принципи та організаційні засади забезпечення виконання завдань державної ветеранської політики, які мають міжгалузевий характер та передбачають виконання відповідних заходів на рівні області, району та територіальної громади.

Порядок взаємодії спрямовано на забезпечення узгодженості, системності та цілісності реалізації державної ветеранської політики в області, максимізації її ефективності, впровадження нових інструментів та моделей підтримки цільової аудиторії (цільових категорій громадян) відповідно до їх потреб, загальнодержавних викликів та тенденцій з урахування міжнародного досвіду та методу „рівний-рівному”».[11]

З метою надання ветеранам психологічної допомоги, Мінветеранів розроблена та впроваджується трирівнева система надання психологічної допомоги ветеранам війни та членам їх сімей.

Перший рівень – соціально-психологічна підтримка та соціальні послуги соціального супроводу та адаптації, надаються соціальними працівниками, помічниками ветерана та іншими особами, які мають відповідну підготовку.

Другий рівень – психологічну допомогу, надають психологи, відповідають вимогам визначеним для фахівця.

Третій рівень – комплексну медико-психологічну допомогу, над ліцензовані установи, в яких діють відповідні мультидисциплінарні кома

З метою надання психологічної допомоги ветеранам та членам їх гостра потреба в створенні робочих місць психологів у надавачів соці послуг територіальних громад та укомплектування посад фахів відповідного рівня.

В Полтавській області посади психологів введені в 32 громадах, заг чисельністю 47,25 штатних одиниць. Фактично працюють 35 психолог громадах.

Реалізуються державні програми соціальної та професійної ад ветеранів та членів їх сімей. В межах затвердженого на 2023 рік фінансування професійною адаптацією в рамках бюджетної про охоплено 176 осіб. Найбільш затребуваними були курси водіїв. Навч скористалися переважно члени сімей діючих військовослужбовців та с інвалідністю внаслідок війни.

Важливим є вирішення житлового питання. В минулому році 77 о інвалідністю внаслідок війни одержали компенсацію на придбання житл

В 9 областях впроваджено проєкт «Помічник ветерана», Пол область також долучилася у вересні минулого року.

Український ветеранський фонд надає підтримку фінансово 9 вет одержали гранти протягом останніх двох років.

Одним з ключових завдань суспільства в питанні соціальної ада ветеранів та ветеранок має бути розуміння того, що після закінчення бойових діях вони повертатимуться у громади, де мають одержати підт соціальні послуги. При цьому спроможність громад різна, різними є готовність до прийняття ветеранів і ветеранок та досвід надавати с

послуги ветеранам і ветеранкам. Громади мають різні фінансові можливі покриття наявних потреб у соціальних послугах, розвитку їх та запровадження нових, також для реалізації нових проєктів.

Нагальною проблемою є відсутність в усіх громадах кваліфікованих фахівців, зокрема психологів у штаті надавачів соціальних послуг, які надавати психологічну підтримку ветеранам та членам їх сімей. Із 60 посади психологів наявні лише у 28 громадах. В цілому в надавачів соціальних послуг працює 35 психологів.

За ініціатииви Міністерства соціальної політики відпрацьовується стратегія створення Центрів Життестійкості - безбар'єрних, дружніх просторів, де будуть надаватися соціальні послуги. До переліку соціальних послуг належать наступні: соціально-психологічна допомога, консультування та інформативна підтримка. Очікується, що результатом діяльності таких Центрів буде сприяння збільшенню психосоціальної стійкості населення громади, організація та координація волонтерської діяльності.

Створення Центрів життестійкості в Україні є одним із пріоритетних напрямів Всеукраїнської програми ментального здоров'я, яка ініційована першою леді Оленою Зеленською

За інформацією Міністерства соціальної політики України, в Полтавській області буде створено до завершення поточного року 9 центрів життестійкості відповідно в 9 громадах. [47]

В квітні поточного року розпочав роботу перший на Полтавщині центр життестійкості в Глобинській територіальній громаді. [26]

РОЗДІЛ 2. СОЦІАЛЬНИЙ СУПРОВІД ТА ДОПОМОГА ВЕТЕРАНАМ ПРИ ЗАВЕРШЕННІ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

2.1. Організація надання соціальних послуг, зокрема послуги соціального супроводу військовослужбовцям та членам їх сімей у Полтавській області

Підтримка ветеранів війни, осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, захисників і захисниць України в Полтавській області проводиться шляхом виконання державних програм та цільових регіональних і місцевих програм.

Протягом 2023 року соціальні послуги в області надавали територіальних центрів соціального обслуговування та 36 центрів надання соціальних послуг, створені у 52 територіальних громадах області. У територіальних громадах (Коломацька, Мачухівська, Ланнівська, Драбівська, Мартинівська, Новогалещинська, Ромоданівська) надавача не створено, надають установи та заклади інших громад в рамках договорів про співпрацю. У Великокорублівській територіальній громаді соціальні послуги надає сектор соціального супроводу та соціальних послуг Великокорублівської сільської ради.

Активізуються робота стосовно створення умов для надання соціальних послуг ветеранам. Так в Глобинській територіальній громаді, рішення міської ради від 28.12.2023 №15 створено відділення (сервісний соціального супроводу ветеранів, інтеграції та адаптації Комуні установа „Центр надання соціальних послуг Глобинської міської ради”.

За інформацією Департаменту соціального захисту населення (Дода протягом 2023 року соціальні послуги отримали 745 ветеранів війни учасники бойових дій, 231 – особи з інвалідністю внаслідок війни, ветерани війни) та 408 членів сімей загиблих ветеранів. Найбільшим г користувалися наступні соціальні послуги: догляд, натуральна до консультування.

Оцінка потреб ветеранів та членів їх сімей проводилася з використ Акту оцінки потреб сім'ї/особи, який складається з 8 аркушів (Додаток соціальної картки сім'ї/особи, яка складається з 12 аркушів (Додаток № 5, яких затверджені наказом Міністерства соціальної політики України 13.07.2018 № 1005 «Про затвердження форм обліку соціальної ро сім'ями/особами, які перебувають у складних життєвих обставина зареєстровані в Міністерстві юстиції України 16 серпня 2018 р. за № 943/Є

Реалізуються державні програми професійної адаптації вете Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.06.2017 № «проводиться професійна адаптація ветеранів війни, осіб, які звільняю звільнені з військової служби, осіб, які мають особливі заслуги Батьківщиною, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, Захис Захисниць України, постраждалих учасників Революції Гідності». [32]

В межах затвердженого на 2023 рік обсягу фінансування профе адаптацією в рамках бюджетної програми охоплено 176 осіб.

В межах виконання постанови Кабінету Міністрів України від 15.09.20 984 „Про реалізацію експериментального проекту з організації профе

навчання учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни в закладах професійної (професійно-технічної) освіти Державної служби зайнятості”, Державним навчальним закладом „Полтавський центр професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості” організовано навчання ліцензованими професіями та 73 освітніми програмами. У поточному навчання пройшли 45 ветеранів (43 учасники бойових дій та 2 особи з інвалідністю внаслідок війни).

В рамках регіональної «Комплексної програми соціального захисту населення Полтавської області на 2021-2025 роки» пріоритетними напрямками починаючи з 2022 року визначено надання додаткових соціальних гарантій членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України (Додаток №) Протягом 2023 року проведено: [28]

- виплату одноразової грошової допомоги сім'ям загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України у розмірі по 50 тис грн. Допомогу отримали сімей на загальну суму 35 606,5 тис. грн;

- виплату матеріальної допомоги на загальну суму 8450,0 тис грн особам, які отримали поранення, контузії, каліцтва, одержані під час незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України (допомоги до 20 тис грн.);

- щомісячну допомогу сім'ям з дітьми загиблих (померлих) учасників АТО/ООС та Захисників і Захисниць України, у розмірі прожиткового мінімуму який в розрахунку на одну особу складає 2589 грн. Виплата проведена на загальну суму 13025,9 тис. грн 591 дитині;

- щомісячну додаткову допомогу учням, студентам (курсантам) за професійної (професійно-технічної), фахової перед вищої та вищої освіти числа дітей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України

виховуються в багатодітних сім'ях. Виплату отримали 4 дитини в розмір тис. грн.

З метою комплексного підходу до забезпечення санаторно-кур лікуванням в санаторних закладах області, за рахунок коштів о бюджету в рамках Програми забезпечується оздоровлення:

«членів сімей загиблих Захисників і Захисниць України, учасників бо дій на території інших держав, членів сімей осіб, які загинули або по внаслідок поранень, каліцтва, контузій чи інших ушкоджень здс одержаних під час участі у Революції Гідності;

осіб з інвалідністю внаслідок війни з числа осіб, які захищали незале суверенітет та територіальну цілісність України;

осіб з інвалідністю внаслідок війни на території інших держав.» [20]

Загалом у 2023 році оздоровлено 260 осіб вказаних категорій.

До дня Захисника і Захисниці України (1 жовтня) проведено ви щорічної разової грошової допомоги кожному члену сім'ї загиблого ве війни з числа учасників АТО/ООС, Захисників та Захисниць України. Ви отримали 2397 осіб на суму 9590,1 тис. грн.

На обласному рівні через дію Програми врегульовано питання «на компенсації за проїзд автомобільним транспортом на міжміськи міжобласних маршрутах загального користування 11 пільговим кате зокрема:

- особам з інвалідністю внаслідок війни;
- учасникам бойових дій;
- членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, Захисни Захисниць України;
- іншим пільговим категоріям громадян.» [додаток].

На вказані цілі з початку року спрямовано 1477,0 тис. грн.

Рішенням пленарного засідання двадцять п'ятої сесії обласної восьмого скликання 28.07.2023 № 655 затверджено «Комплексну програму реабілітації, інтеграції та соціального захисту Захисників та Захисниць членів сімей загиблих Полтавської області на 2023-2025 роки» (Додаток передбачає заходи соціальної допомоги, вирішення проблем матеріального, медичного, освітнього, фізкультурно-спортивного спрямування) [27]

Метою Програми є підвищення ефективності функціонування системи підтримки ветеранів та членів їх сімей, запровадження додаткових заходів адаптації та реінтеграції ветеранів у систему переходу від військової служби до цивільного життя.

Програма включає 7 напрямків галузевого спрямування: з питань матеріальної підтримки, професійної адаптації, соціального захисту, забезпечення життєвих потреб передбачає фізкультурно-спортивні заходи, залучення ветеранів та членів їх сімей до культурно-просвітницьких заходів, надання інформаційної підтримки цільовій аудиторії.

Загалом програма включає 36 заходів, які виконані у 2023 році в повному обсязі. На реалізацію 2 заходів, а саме: надання послуги соціального відновлення ветеранів та надання послуг зубопротезування складних конструкцій Захисникам і Захисницям України з обласного бюджету затверджено 1,5 тис. грн. Виконання інших 34 заходів не потребувало видатків з обласного бюджету.

В рамках програми надається послуга соціального відновлення ветеранів війни з числа осіб з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей. Загальна реалізація заходу з обласного бюджету затверджено 2,5 млн грн. Соціального відновлення отримало 216 осіб.

«Наразі, існують проблеми, з якими зіштовхуються Захисники та Захисниці України після завершення служби, в тому числі – необхідність адаптації до цивільного життя»

цивільного життя. Сильний психологічний стрес, відчуття виключення передумане, на їх думку, ставлення, перешкоджають успішній адаптації ветеранів до цивільного життя.» [50]

Саме врахування потреб та вивчення наявних проблем Захисників та Захисниць України стимулюватиме їхній більш активній участі у житті оскільки сприятиме більш швидкій їх адаптації до мирного життя.

«Психологічна допомога є вкрай важливим елементом у процесі соціальної адаптації – це одне з першочергових питань і викликів на шляху реінтеграції мирного життя. Переважна більшість Захисників та Захисниць України після закінчення військової служби потребують фахової психологічної допомоги супроводу чи іншої допомоги». [4]

Тому, Програма покликана посилити роботу з родинами Захисників та Захисниць України, а також із членами сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України в частині надання психологічної підтримки.

Важливим є надання реабілітаційних послуг, що стосується великої кількості Захисників та Захисниць України Полтавської області, зокрема з інвалідністю внаслідок війни. Відповідно до Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», визначено що «реабілітація осіб з інвалідністю – система медичних, психологічних, педагогічних, фізичних, професійних, трудових, фізкультурно-спортивних, соціально-побутових заходів спрямованих на надання особам допомоги у відновленні та компенсації порушених або втрачених функцій організму для досягнення і підтримання соціальної та матеріальної незалежності, трудової адаптації та інтеграції в суспільство, а також забезпечення осіб з інвалідністю допоміжними засобами реабілітації і медичними виробами». [42]

Програмою обумовлено створення умов для відновлення соціальних функцій Захисників та Захисниць України Полтавської області, поверне

активного життя, трудової та професійної діяльності, їх залучені суспільного процесу.

Програма передбачає адаптацію військовослужбовців через сфери фізичної культури та спорту (фізкультурно-спортивна реабілітація) та соціальної інтеграцію молоді з числа Захисників і Захисниць України шляхом залучення до проектної діяльності (професійна перекваліфікація.)

Безробіття є нагальною проблемою, яка потребує вирішення ветеранської спільноти. Для подолання проблеми, вирішити це можливо шляхом забезпечення (створення) достатньої кількості можливих варіантів для набуття нових та розвитку набутих раніше, вже існуючих робочих місць в цивільних умовах, шляхом перекваліфікації, працевлаштування, відкриття власного бізнесу за рахунок надання грантів для його відкриття.

«Здобуття освіти, перепідготовка або підвищення кваліфікації Захисників та їх дітей – один із ключових напрямів системи переходу військової кар'єри до цивільного життя. Держава забезпечує учасникам війни та їхнім дітям, зокрема тим, які навчаються за денною формою навчання в закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, – до закінчення ними закладів освіти, але не довше ніж до досягнення 25 років, державну цільову підтримку для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти державної та комунальної власності». [37]

Також, в закладах фахової передвищої освіти та професійно-технічної, які утримуються за рахунок коштів обласного бюджету, здобувачі освіти, в тому числі Захисники і Захисниці України, навчаються безкоштовно відповідно до умов регіонального замовлення.

За рахунок програми з серпня 2023 року запроваджено послугу соціального відновлення ветеранів із числа осіб з інвалідністю внаслідок війни разом з членами їх сімей.

В межах виділеного фінансування в обсязі 2500,0 тис. грн. області участь у пілотному проєкті Мінсоцполітики щодо апробації проекту з ре програми соціального відновлення ветеранів і членів їх сімей за ра місцевих бюджетів на базі санаторно-курортних закладів, з метою рс Державного стандарту надання послуги соціальної адаптації для вет його сім'ї на етапі повернення до цивільного життя.

Одним з етапів вказаної соціальної послуг є 10 денна програма соці відновлення ветерана спільно з сім'єю в санаторно-курортному закл супроводом мультидисциплінарної команди.

Відповідно до рекомендацій Мінсоцполітики щодо порядку на, послуги соціального відновлення, за погодженням з міністерством мультидисциплінарна команда сформована на базі ПрАТ „Миргородкуро

За період з серпня по грудень 2023 року послугу соціального віднс отримали 216 осіб, з яких 113 особи з інвалідністю внаслідок війни та 1С - члени сім'ї. Договори на отримання соціальної послуги структ підрозділами соціального захисту населення укладено на загальну сум тис грн.

Послуга соціального відновлення надається мультидисципліна командою до складу якої входять: психологи, соціальні працівники, сс педагоги. Послуга включає: індивідуальне консультування (з псих психотерапевтом, психіатром); лікувальний масаж; супровід трену спортивного та тренажерного залах, заняття в басейні; артт аромотерапія, спелеотерапія; іпотерапія; юридичне консультування.

21.07.2023 підписано меморандум про співпрацю між Пр „Миргородкурорт” та Миргородською, Решетилівською, Зіньківською міс територіальними громадами, 25.08.2023 долучилася Котелевська с громада.

Метою меморандуму, зокрема, є:

надання допомоги та супроводу Захисникам та Захисницям України родинам),

реалізації програм соціального відновлення ветеранів та їх родин, організації заходів та надання соціальних послуг, спрямованих на адаптацію та інтеграцію ветеранів до умов цивільного життя.

В рамках Комплексної програми комунальним підприємством „Полтавський обласний центр стоматології – стоматологічна клінічна поліклініка” надатись послуга зубопротезування складних випадків Захисникам та Захисницям України, з використанням дороговартісних сучасних матеріалів та технологій із супроводжуючим лікуванням. За рахунок коштів обласного бюджету в 2023 році використано 1286,2 тис. грн, на лікування військовослужбовців.

З метою належного рівня реалізації вказаної послуги, у комунальному закладі розроблено та впроваджено „маршрут пацієнта”, який складається з наступних етапів: звернення пацієнта до реєстратури за адресою: м. Полтава, вул. Стрітенська, 50; комісійний огляд пацієнта для визначення ортопедичної конструкції та плану підготовки зубопротезування; проведення підготовки робіт стоматологом терапевтом та стоматологом хірургом та надання послуги зубопротезування. Середній період надання послуги триває до 3 тижнів.

До вирішення проблем ветеранів та членів їх сімей долучили громадські організації. Так на базі Полтавського університету економіки та торгівлі, за фінансової підтримки міжнародного донора Федеральний орган Міністерства закордонних справ Німеччини ГО „Центр освіти для молоді Полтавщини” з 2023 року реалізує проєкт „Реінтеграція ветеранів та вояків через створення освітніх можливостей”.

Передбачено 11 безкоштовних освітніх курсів за різними напрямками зокрема: побудова бренду в соціальних мережах; експлуатація та управління дронами; 3D-графіка та 3D-друк; кухар; майстер кондитерської справи

піцайоло; перукар-барбер; майстер нігтьового сервісу. В рамках проєкту забезпечено фінансування 30 грантів для малого бізнесу ветеранів/ветеранок та членів їх сімей. Сума одного гранту становить 10 000 євро. Однією з умов надаються бенефіціарам безкоштовні консультації у сферах: психічне та юридичні питання, професійне та кар'єрне зростання, започаткування та розвиток власного бізнесу. Важливим механізмом підтримки ветеранів та членів їх сімей є затвердження місцевих цільових програм.

Програми підтримки ветеранів та їх сімей затверджені в усіх територіальних громадах області. У бюджетах громад 2024 року передбачено видатки в обсязі 185215 тис грн. на виконання програм.

В бюджетах територіальних громад передбачені, видатки на наступні напрямки:

- надання додаткової до державної пільги (50%) на оплату життєво важливих комунальних послуг;
- надання одноразової матеріальної допомоги Захисникам та Захисницям України
- допомога на поховання Захисників та Захисниць України;
- зубопротезування осіб з інвалідністю внаслідок війни, учасників бойових дій;
- санаторно-курортне оздоровлення осіб з інвалідністю внаслідок війни, учасників бойових дій;

Протягом першого кварталу 2024 року спрямовано на підтримку ветеранів та членів їх сімей в рамках місцевих цільових програм 64.9 млн.грн. Зокрема спрямовувалися на виплату матеріальної допомоги (41460 тис.грн), санаторно-курортне лікування (6282 тис.грн), надання пільг на житлово-комунальні послуги (2861 тис.грн), харчування дітей військовослужбовців у навчальних закладах (9759.4 тис.грн), увічнення пам'яті загиблих ветеранів (3183.5

2.2. Запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя

У 2023 році згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2023 р. №1074 „Деякі питання реалізації проекту щодо запровадження і помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя”, в області поетапно реалізовувався пілотний проект із запровадження інституту помічника ветерана. [21]

Основною ідеєю названого проекту є різнопланова підтримка ветерана як уповноваженою людиною, яка розуміє і має досвід вирішення всіх потреб ветерана після повернення його до цивільного життя. До повноважень помічника ветерана належить завдання зустріти в громаді учасника бойових дій який повернувся з фронту. Наприклад це може бути такий же побратим який повернувся з війни раніше, вже адаптувався в громаді, отримав від підвищення кваліфікації і працевлаштований як помічник ветерана.

«Послугу помічник ветерана надає проактивно або на запит ветерана шляхом:

участі у визначенні, зокрема із використанням інформаційно-комунікаційних систем Мінветеранів (за наявності), проблемних питань ветерана потребують вирішення;

інформування ветерана про державні, регіональні, місцеві програми підтримки ветеранів;

консультування щодо можливостей, прав, гарантій, пільг, отримання публічних (електронних публічних), соціальних, освітніх, реабілітаційних, психологічних та інших послуг, зокрема з питань оформлення документів отримання таких послуг;

забезпечення налагодження комунікації між ветеранами та суспільством надання публічних (електронних публічних) послуг, участі в опрацюванні інформації про ступінь задоволення якістю надання публічних (електронних публічних) послуг;

публічних) послуг, формування пропозицій щодо удосконалення як надання;

формування пропозицій щодо удосконалення можливостей територіальної громади в задоволенні потреб ветеранів, активного долучення ветеранів до життя територіальної громади, використання їх потенціалу для територіальної громади, регіону та суспільства в цілому.» [21]

До обов'язків помічника ветерана належить визначення потреб ветеранів, інформування про програми підтримки ветеранів, консультування щодо реалізації гарантій, пільг, прав, оформлення документів, отримання послуг.

Актуальним є запровадження надання допомоги в налагодженні комунікацій між ветеранами та надавачами адміністративних послуг, відпрацювання інформації про ступінь задоволеності наданими послугами, виявлення потреб ветеранів, формування пропозицій щодо удосконалення якості їх надання. Поряд з формуванням пропозицій щодо розширення можливостей громади у задоволенні потреб ветеранів, активного їх залучення до суспільного життя та використання їх потенціалу та життєвого досвіду для розвитку громади та в цілому суспільства.

Головним завданням помічника ветерана (фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб) який буде виконувати функцію помічника ветерана має стати всебічна допомога і сприяння Захисникам та Захисницям у повноцінній адаптації до цивільного життя: від порозуміння в родині налагодження побуту до працевлаштування, започаткування власного підприємства, відновлення навичок та навчання новим, медичній реабілітації та ліку, правової допомоги. Також під професійною опікою помічника ветерана мають бути і члени сімей ветеранів, сімей загиблих ветеранів війни, сімей загиблих Захисників та Захисниць України.

Насамперед має бути перший, ознайомчий, крок цього супроводу налагодження подальших контактів помічника ветерана і самого ветерана. Початком індивідуальної взаємодії має стати зустріч визначеного представника територіальної громади з людиною, яка повернулася з фронту, та її родиною. При цьому, ще до зустрічі, помічник ветерана повинен зустрітися з родиною та обов'язково підготувати її або тих близьких людей, з якими проживати Захисник чи Захисниця, для отримання першочергової інформації. Їм варто правильно себе поводити, як надати допомогу на своєму рівні, щоб цьому не зашкодити ветерану.

Відповідно до умов впровадження проекту, організація роботи щодо комунікації помічника ветерана також і робота з цільовою групою проводиться за принципом «рівний – рівному». «Відбір помічників проводився серед ветеранів, членів сімей ветеранів, які вже мають певний досвід поєднання ролей, або з членів їхніх сімей, котрі вже випробували власні методи допомоги в адаптації, соціалізації своїх рідних, які повернулися з війни».

Насамперед, у кожній територіальній громаді має бути розуміння, потреби людей і з якими спеціальностями з числа їхніх співвітчизників і ветеранів демобілізовані після завершення бойових дій. У громадах мають завчасно орієнтуватися, коли вони будуть прибувати, які проблеми їх уже вирішені та потребують термінового реагування, зокрема і оперативного супроводу помічником ветерана. Помічник ветерана з першого дня повернення Захисника та Захисниць з фронту має дбати про їх якісну інтеграцію в сім'ї, громаду, економічну діяльність як на мікро-, так і макрорівнях, ефективно використовувати навички та потенціал таких людей, який має далі розвиватися за лідерської участі спільноти ветеранів.

Помічник ветерана – це основна точка входу ветеранів до передбачених можливостей нової ветеранської політики. Ветеран самостійно реалізувати усі свої права та можливості, але завдання помічника

забезпечити цю реалізацію у максимально сприятливий та комфортний ветерана спосіб.

Для навчання помічників ветерана в Полтавській області створено центри ветеранського розвитку, зокрема на базі Полтавського державного медичного університету та Національного університету «Полтавська полтава ім. Юрія Кондратюка». Вищими навчальними закладами укладено угоди з Міністерством у справах ветеранів України щодо співпраці, співвідпрацьовано навчальні програми.

На регіональному рівні організацію впровадження проекту поклали на **Управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та вуніверситетських переміщених осіб Полтавської обласної державної (військової адміністрації) Відбір** проводився Міністерством у справах ветеранів на підставі поданих ветеранами заяв в програмному комплексі. Після проведеної верифікації співбесіди, до списків кандидатів у помічники ветерана з 10 територіальних громад учасників проекту, в списки включено на першому етапі 9 і на другому етапі 19 кандидатів із 7 територіальних громад: Миргородської, Полтавської, Кременчуцької, Глобинської, Пирятинської, Лубенської міських та Котельницької селищної (не включено у списки кандидати у з Шишацької селищної Решетилівської та Кобеляцької міських територіальних громад як такі не відповідали вимогам Порядку).

З 4 по 23 грудня 2023 року у Центрі ветеранського розвитку Полтавської політехніки здійснювалася підготовка майбутніх помічників ветеранів серед відібраних кандидатів з різних громад спеціальною комісією.

«Слухачі експериментального курсу проходили навчання за програмою підвищення кваліфікації **«Організація роботи фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб»**. Програма була розроблена за вказівкою Міністерства у справах ветеранів України для навчання фахівців по роботі з ветеранами, які мають базову вищу освіту з будь-якої спеціальності».

Особливістю стало поглиблене вивчення нормативно-правової бази реалізації реальних гарантій захисту прав ветеранів та членів їхніх особливостей роботи органів державної влади та місцевого самоврядування, щодо захисту прав ветеранів та членів їхніх сімей» ".[18]

Після успішного проходження іспитів слухачі отримали свідоцтво державного зразка і сертифікати за підписом Міністра у справах ветеранів ректора Національного університету «Полтавська політехніка імені Кондратюка».

Свідоцтва та сертифікати про підвищення кваліфікації слухачів проходження курсів за програмою «Організація роботи фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб» отримали 9 майбутніх помічників ветеранів, що представляли Кременчуцьку, Лубенську, Миргородську, Глобинську, Котелевську, Пирятинську, територіальні громади.

В процесі навчання помічники ветеранів ознайомлювалися з нормативними правовими засадами у сфері соціального захисту ветеранів війни, захисниць, членів їх сімей, порядок дій для використання пільги на отримання житла та земельних ділянок, вивчали різноманітні методи та способи реабілітаційних заходів, направлених на спрощення їхнього відновлення, максимальну інтеграцію в мирне життя, навчалися надавати психологічну допомогу, вивчали як організувати соціальну та матеріальну підтримку ветеранів та членів їх сімей, опановували особливості спілкування з ветеранами війни.

Враховуючи що впровадження проекту завершилося 31.12.2023 року, кандидати не мали можливості пройти навчання. Із завершенням проекту фінансується і заробітна плата помічника, як це передбачалося проектом на 2024 році працевлаштовано лише одного помічника ветерана в Кременчуцькій територіальній громаді. Утримання проводиться за рахунок коштів місцевого бюджету.

В даний час Міністерством у справах ветеранів України доопрацьов «Порядок запровадження інституту помічника ветерана в системі пере військової служби до цивільного життя». [39]

Після прийняття на урядовому рівні державної програми інс помічника ветерана, проект буде масштабовано на всі громади області.

РОЗДІЛ 3. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ:

3.1 Програма дослідження

Актуальність дослідження.

Дослідження теми розвитку ветеранської політики в Полтавській області актуальним, враховуючи що з 2014 року в Україні ведуться бойові дії, року введено воєнний стан в зв'язку з повномасштабним вторгненням. Е постійно зростає чисельність осіб з інвалідністю внаслідок війни та ч сімей загиблих Захисників, Захисниць. Крім того по завершенню воєн учасники бойових дій повернуться в громади і виникне необхідні соціалізації, реінтеграції, повернення в цивільне життя. Однією із най поширених проблем, з якою зустрічаються учасники російсько-української війни - це відірваність від того життя, в якому вони раніше жили, несприятелі мирного життя.

Об'єкт дослідження – процес розвитку ветеранської політики в Полтавській області, створення умов для соціальної адаптації військовослужбовців та членів їх сімей до цивільного життя.

Мета дослідження – вивчення сучасних підходів та інструментів процесу соціальної адаптації колишніх військовослужбовців при переході до цивільного життя.

Предмет дослідження – основні інституційні підходи до соціальної адаптації військовослужбовців, організація надання підтримки ветеранам та членам їх сімей шляхом реалізації державних та місцевих програм.

Завдання дослідження:

1. Вивчити заходи що вживаються на державному та обласному рівні стосовно розвитку ветеранської політики.
2. Проаналізувати виконання державних та місцевих програм спрямованих на підтримку ветеранів та членів їх сімей в Полтавській області.
3. Емпірично перевірити результат вжитих заходів стосовно розвитку ветеранської політики в Полтавській області, підготовки в громадах до повернення військовослужбовців з військової служби.
4. Підготувати за результатами дослідження пропозиції щодо удосконалення інструментів та механізмів підтримки ветеранів та сімей загиблих ветеранів.

Гіпотеза дослідження

базується на науковому припущенні, що соціальна адаптація військовослужбовців при переході їх до цивільного життя відбуватися більш ефективно при вжитті додаткових заходів в розвитку ветеранської політики:

1. Проаналізувати сучасні підходи до соціальної адаптації військовослужбовців, шляхи підтримки ветеранів та їх сімей
2. Унормувати порядок створення підрозділів місцевих державних адміністрацій з питань ветеранської політики шляхом затвердження типової структури
3. Удосконалити порядок впровадження інституту «помічника ветерана» на державному рівні
4. Розвивати мережу комунальних установ, діяльність яких спрямована на виявлення та вирішення проблем ветерана
5. Запровадити спрощену форму (соціальну картку) для визначення потреб ветерана

Методи дослідження. В ході написання роботи та проведення емпіричного дослідження були використані наступні методи: теоретичні, анкетні, інтерв'ю, статистичні.

(аналіз, узагальнення, порівняння, інтерпретація основних понять висвітлюються в дипломній роботі); емпіричні (реальне спостереження емпіричний опис, складання аналітичних таблиць)

Практичне значення полягає в тому, що основні положення та висновки дослідження можуть бути використані у впровадженні вете політики в удосконаленні нормативно - правового регулювання ро ветеранської політики та як результат поліпшення умов для соці ветеранів

3.2. Аналіз результатів дослідження

За результатами проведених досліджень, встановлено що пр соціалізації ветеранів активно досліджується науковими працівн громадськими діячами за різними напрямками. Так, тему працевлашт ветеранів досліджував Р.Величко в статті «Битва за майбутнє: працевла ветеранів як державний пріоритет».[51]

Монографічні дослідження соціально-психологічних особливостей цивільного реадaptaції та ресоціалізації ветеранів та ветеранок д проводять науковці м. Полтави: Шевчук В.В., Клевака Л.П., Заїка В.М., Че А.А., Лебедев В. А. [50]

Питання пристосування до умов ринку праці шляхом профес перепідготовки колишніх військовослужбовців розкрито в дослідж Абрамова Є.В., О.О. Буряка і М.І. Гіневського. [4]

Робота Т. Вдовиченко досліджує питання фінансового забезпе соціальної адаптації військовослужбовців. [5]

За ініціативи Фонду ветеранів війни і учасників АТО, за підтри Міжнародного Фонду «Відродження» соціологами КНУ ім. Тараса Шев проведене в 2016 році загальнонаціональне дослідження «Психолог соціальна допомога очима ветеранів АТО». [45]

Результати досліджень підтверджують що чисельність осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів сімей загиблих ветеранів в Полтавській області збільшується з 2014 року.

Інформація
про встановлення статусу особи з інвалідністю внаслідок війни та членів сімей загиблого в Полтавській області

та

Встановлено статус протягом:	Особа з інвалідністю внаслідок війни (осіб)	У % до загальної чисельності	Член сім'ї загиблого (осіб)	У % до загальної чисельності
2014-2022 рр	864	44	389	11
2023р	696	35.7	2336	67.7
2024р	392	20.3	726	21.3
всього	1952	100	3451	100

Дослідивши заходи які впроваджуються щодо підтримки ветеранів та членів їх сімей, встановлено що за період воєнних дій в Україні, на державному рівні активізовано прийняття законодавчих актів/внесення змін до діючих актів з метою унормування питань соціального захисту ветеранів та членів їх сімей. Прийнято ряд постанов Кабінету Міністрів України спрямованих на підтримку ветеранів та членів їх сімей.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 11 липня 2023 року № 702 «Деякі питання діяльності територіальних органів Міністерства у справах ветеранів та підрозділів обласної, Київської та Севастопольської районної, районної в м. Києві та Севастополі державних адміністрацій з питань ветеранської політики» створено Управління у справах реінтеграції та соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб Полтавської обласної державної (військової) адміністрації в складі 11 штатних одиниць.

На державному рівні не затверджено типову (примірну) структуру управління (департаменту) з питань ветеранської політики.

Слід зазначити, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 12 березня 2005 р. № 179 «Про упорядкування структури та функцій центральних органів виконавчої влади, їх територіальних підрозділів»

місцевих державних адміністрацій», якою регламентовано порядок формування структури обласних державних адміністрацій, «управління (самостійний структурний підрозділ одногалузевого або однофункціонального спрямування».[44]

Виконання двох функцій, соціального захисту ветеранів та внутрішнього переміщення осіб має виконуватися структурним підрозділом такого департаменту.

У 2023 році згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2023 р. №1074 „Деякі питання реалізації проекту щодо запровадження імплементатора ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя” в області поетапно реалізовувався пілотний проект із запровадження інституту імплементатора ветерана. Дія вищезазначеної постанови завершила 31.12.2023 року. Із завершенням дії постанови, частина кандидатів і ветеранів, які пройшли відбір Міністерством у справах ветеранів, не пройшли навчання. Крім того значна чисельність ветеранів/членів сімей в зареєструвалися в електронному кабінеті для участі в конкурсі. Від Міністерства у справах ветеранів не надійшло інформації щодо подальших дій в цій ситуації. Навчальні програми для кандидатів у імплементаторів ветеранів розроблялися викладачами університетів, де створені Центри ветеранського розвитку та погоджувалися Міністерством у справах ветеранів про навчальні програми, уніфіковані для усіх областей і погоджені Міністерством у справах ветеранів спільно з Міністерством освіти і науки відсутні. Так забезпечено проходження психологічного тестування кандидатів з врахування їх емоційної стійкості, що може мати негативні наслідки виконання роботи, зокрема в спілкуванні з ветеранами.

За рахунок коштів державного бюджету проводилася виплата комісій на придбання житла особам з інвалідністю внаслідок війни, членам

загиблих Захисників, учасникам бойових дій на території інших держав та членам їхніх сімей, які перебувають у місцях примусового переміщення, а також числа внутрішньо переміщених осіб.

У 2023 році 70 осіб з інвалідністю внаслідок війни одержали компенсацію, порівняно з 2021 роком, коли було одержано компенсацію 12 осіб, у 2022 році зазначена програма взагалі не фінансувалася. За рахунок коштів державного бюджету вдалося вирішити житлове питання 70 осіб, в тому числі 69 осіб та 1 член сім'ї загиблого ветерана.

Інформація про забезпечення житлом осіб з інвалідністю внаслідок війни за рахунок державного бюджету

табл. 2

	2021 р	У % до загальної чисельності	2023р	У % до загальної чисельності	В порівнянні 2023р до 2021 року (+ -), осіб
Особи з інвалідністю 1-2 групи	8	66.6%	28	40%	+20
Члени сімей загиблих ветеранів		0%	1	1%	+1
Особи з інвалідністю 3 групи та у бд з числа впо	3	25%	35	50%	+32
Убд на території інших держав	1	8.4%	6	8.5%	+5
всього	12	100%	70	100%	+58

За рахунок коштів державного бюджету фінансуються заходи з соціальної та професійної адаптації ветеранів та членів їхніх сімей.

Як свідчить аналіз, в 2023 році чисельність осіб, які одержали послуги, збільшилася в порівнянні з 2022 роком на 122 особи (або більше майже в 2 рази). Найбільш затребуваними були навчання з оволодіння навичками водія.

У 2023 році послугою з навчання скористалися переважно члени діючих військовослужбовців та особи з інвалідністю внаслідок війни.

Аналіз

проведення соціальної та професійної адаптації ветеранів та членів їх сімей з рахунок коштів державного бюджету

табл. 3

	Одержали послуги профадаптації (усього осіб)	В т.ч. осіб з числа			За напрямками			
		Ветеранів	членів сімей ветеранів	курсів водіїв	Оператор котелень	Машиністи автотранспорту	Фахівці із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб	інші
2022 р	50	48	2	50	-	-	-	-
2023 р	172	82	90	161	1	1	9	9
всього	222	130	92	211	1	1	9	9

В Полтавській області спільно з Міністерством соціальної політики відпрацьовується система створення Центрів Життестійкості - безбар'єрних дружніх просторів, де будуть надаватися соціальні послуги. До переліку належать зокрема інформування, консультування та соціально-психологічна допомога. Очікується, що результатом діяльності таких Центрів буде сприяти зміцненню психосоціальної стійкості населення громади, організації координації волонтерської діяльності.

Відповідно до нормативу в центрах життестійкості мають працювати психологи в залежності від чисельності жителів громади, з розрахунку 1 посада при чисельності жителів до 20 тис., 2 посади при чисельності від 20 до 100 тис., 3 посади при чисельності більше 100 тис.

В Полтавській області посади психологів введені в 32 громадах, загальною чисельністю 47,25 штатних одиниць. Фактично працюють 35 психологів у громадах. Проведеним аналізом встановлено, що найвищий відсоток громадян, в яких введено посади психологів та укомплектовано їх, в Лубенському районі.

та 89% відповідно). Найнижчі показники в Кременчуцькому районі (29% відповідно).

Інформація

про наявність психологів у надавачів соціальних послуг Полтавської об

табл. 4

№ по порядку	Район області	Кількість громад в районі	Кількість громад де введені посади психолога	Кількість штатних одиниць психологів	Фактично працює психологів	% громад де є посади психолога	% укомплектування посад
1.	Полтавський	24	8	18	14	33.3%	78%
2.	Кременчуцький	12	7	16	11	29%	67%
3.	Миргородський	17	6	6	4	35%	67%
4.	Лубенський	7	7	7.25	6.25	100%	89%
разом		60	28	47.25	35.25	46.7%	74.6%

На місцевому рівні підтримка ветеранів та членів їх сімей забезпеч через цільові комплексні програми.

Діє обласна цільова Комплексна програма реабілітації, інтеграції та соціального захисту Захисників та Захисниць України, членів сімей загиблих військовослужбовців Полтавської області на 2023-2025 роки. (Додаток №2)

В Полтавській області вперше в Україні в рамках програми запроваджено надання послуги соціального відновлення особи з інвалідністю внаслідок війни. Важливо є те, що особи з інвалідністю перебувають протягом 10 днів в санаторії спільно з членами родини і як позитивний результат – встановлення кращого стану відновлення гармонії в сім'ї та налагодження взаємовідносин. По завершенні перебування в санаторії інформація соціальним працівником передається громаді надавачу соціальних послуг стосовно виявлених потреб та наданих соціальних послуг у санаторії та рекомендацій щодо подальшого супроводу.

Протягом 2023 року послугу соціального відновлення отримали 216 осіб, з яких 113 особи з інвалідністю внаслідок війни та 103 особи - члени сім'ї.

Аналіз виконання обласних комплексних програм підтверджує її дієвість та актуальність та своєчасність, зокрема в частині надання матеріальної допомоги членам родин загиблих ветеранів, учасникам бойових дій, які одержали поранення, контузію чи каліцтво при захисті територіальної цілісності України підтримки дітей загиблих військовослужбовців.

В результаті дослідження встановлено, що обласні комплексні програми спрямовані на підтримку ветеранів та членів їх сімей виконуються структурними підрозділами Полтавської обласної державної адміністрації (військовими адміністраціями, зокрема Управлінням у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб та Департаментом соціального захисту населення. На обласному рівні не створено комунальну установу, яка надавала консультативну допомогу громадам, вивчала проблеми та здійснювала методичний супровід в питаннях підтримки ветеранів територіальних громад та їх надавачів соціальних послуг.

Виконання Комплексної програми соціального захисту населення
Полтавської області на 2021-2025 роки в 2023 році

Табл 5

№ по п	Захід програми	Чисельність одержувачів, сімей, осіб	Сума коштів, тис.грн
1.	виплата одноразової грошової допомоги сім'ям загиблих (померлих) ветеранів у розмірі по 50 тис грн	718	35606,5
2.	виплата одноразової грошової допомоги особам, які отримали поранення, контузії, каліцтва, під час захисту територіальної цілісності України до 20 тис грн.	1039	8450,0
3.	разова виплата до дня Захисника і Захисниці України члену сім'ї загиблого ветерана війни з числа учасників АТО/ООС, Захисників та Захисниць України по 4 тис грн.	2397	9590.1
4.	Щомісячна виплата дітям загиблого Захисника, Захисниці в розмірі прожиткового мінімуму	591	10980.2

Дослідженням встановлено що поряд з обласними, Програми підтримки ветеранів та їх сімей діють в усіх 60 територіальних громадах області. Бюджетах громад 2024 року передбачено видатки в обсязі 185,2 млн виконання заходів програм. Кошти протягом першого кварталу спрямовані на виплату матеріальної допомоги, санаторно курортне лікування, надання житлово комунальні послуги, харчування дітей військовослужбовцям, навчальних закладах, увічнення пам'яті загиблих ветеранів, зубопротезування осіб з інвалідністю внаслідок війни, учасників бойових дій, пільговий г

вирішення житлових питань, інше, що є суттєвою підтримкою ветеранів членів їх сімей.

В ході опитування фахівців із соціальної роботи виявлено, що проведення оцінки потреб сім'ї/особи з використанням форм які затверджені на Міністерства соціальної політики України від 13.07.2018 № 1005 затвердження форм обліку соціальної роботи з сім'ями/особами перебувають у складних життєвих обставинах», зокрема Акту оцінки який складається з 8 аркушів та соціальної картки сім'ї/особи, яка складається з 12 аркушів є не зручним, враховуючи значний об'єм інформації, передбачено бланках та великий об'єм.

ВИСНОВКИ

В ході проведених досліджень вивчено заходи що вживають державному та обласному рівнях стосовно розвитку ветеранської політики проаналізовано виконання державних та місцевих програм спрямованих на підтримку ветеранів та членів їх сімей в Полтавській області.

Результати досліджень підтверджують що чисельність осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів сімей загиблих ветеранів в Полтавській області збільшується з 2014 року.

Як свідчать проведені дослідження процесу розвитку ветеранської політики в Полтавській області, для створення умов для соціальної адаптації військовослужбовців та членів їх сімей до цивільного життя, як на державному рівні так і на рівні області та територіальних громад вживаються відповідні заходи приведені в попередньому розділі.

Удосконалити процес розвитку ветеранської політики, підсилити його : щодо підтримки ветеранів, можливо з врахуванням наступних рекомендацій :

- на державному рівні затвердити типову (примірну) структуру управління (департаменту) з питань ветеранської політики з метою єдиного підходу в областях України (Додаток №3);

- при масштабуванні запровадження інституту помічника ветерана відпрацювати рекомендовану програму навчання кандидатів Міністерства справах ветеранів спільно з Міністерством освіти і науки. З метою оперативності в проведенні відбору кандидатів, проводити його на рівні територіальних громад, при цьому в обов'язковому порядку застосовувати проходження психологічного тестування кандидатами на предмет встановлення рівня емоційної стійкості кандидата;

- з метою надання якісних послуг психолога як ветеранам так і членам їх сімей збільшити чисельність психологів у складі надавачів соціальних послуг шляхом введення додаткових посад за рахунок коштів місцевих бюджетів.

укомплектування їх відповідними фахівцями з розрахунку одна посада при чисельності жителів до 20 тис., 2 посади при чисельності від 20 тис. до 3 посади при чисельності більше 100 тис;

- продовжити дію цільових комплексних програм як на обласному, так і на рівні територіальних громад. Територіальним громадам врахувати затвердженні місцевих програм рекомендації Полтавської обласної державної (військової) адміністрації;

- розвивати мережу комунальних установ надавачів соціальних послуг ветеранам як на обласному рівні так і на рівні територіальних громад. Забезпечити створення ветеранських просторів, центрів життєстійкості на рівні територіальних громад. До роботи залучати ветеранів та членів їх сімей, які розуміються на проблемах ветеранів, за принципом «рівний – рівному» (Додаток №4);

- з метою оперативного визначення потреб особи з інвалідністю внаслідок війни запровадити спрощену форму (соціальну картку) для визначення потреби сім'ї (Додаток №5).

Схожість

Джерела з Інтернету

642

1	https://komspip.rada.gov.ua/uploads/documents/31930.pdf	1.11%
2	https://lubny.adm-pl.gov.ua/page/publicznyy-zvit-nachalnika-lubenskoyi-rayonnoyi-viyskovoyi-administraciyi-za-2023-	25 джерел 2.17%
3	https://docs.dtkk.ua/download/pdf/1085.240.89	0.27%
4	https://www.kmu.gov.ua/storage/app/uploads/public/649/e96/bfd/649e96bfd55ed677900093.doc	0.54%
5	http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=104287	4 джерела 0.56%
6	http://idpnan.org.ua/files/2022/mikityuk-d.yu.-administrativno-pravove-zabezpechennya-statusu-uchasnika-boyovih-	12 джерел 0.6%
7	https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2024-05/%D0%9C%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%	4 джерела 0.52%
8	https://ukurier.gov.ua/media/newspaper/adv/2023-06-30/131_1.07.2023r.pdf	0.56%
9	https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/%D0%97%D0%B1_%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80_%D0%BA%...	0.74%
10	https://nsj.gov.ua/files/1706597503%D0%97%D0%90%D0%A5%D0%98%D0%A1%D0%A2%20%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%...	0.64%
11	https://internews.ua/storage/app/media/rang/2024/5/Social_legal_protection_of_veterans.pdf	2 джерела 1.11%
12	https://mig.com.ua/do-uvahy-zaporizhtsiv-zminy-u-poriadku-adapatatsii-veteraniv-vijny	0.63%
13	https://dostup.org.ua/request/123003/response/395883/attach/3/.pdf?cookie_passthrough=1	7 джерел 0.6%
14	https://ipk.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/dis-Kryvoshey_compressed.pdf	0.07%
16	https://docs.dtkk.ua/doc/1049-2023-%D0%BF	10 джерел 0.36%
17	https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/09/TOPICAL-ASPECTS-OF-MODERN-SCIENTIFIC-RESEARCH-28-30.09.23.pdf	0.12%
18	https://docs.dtkk.ua/download/pdf/1085.240.96	2 джерела 0.3%
19	https://docs.dtkk.ua/doc/1221.608.8	7 джерел 0.45%
20	https://wiki.vnu.edu.ua/images/1/16/Zbirnyk_6.pdf	0.18%
21	https://docs.dtkk.ua/doc/1085.240.100	2 джерела 0.23%

22	https://docs.dtkk.ua/ru/doc/1085.240.83?page=1	0.27%
23	https://docs.dtkk.ua/doc/1085.240.97?page=2	2 джерела 0.16%
24	http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7478/Sotsialnyi-zakhyst-v-Ukraini-2023.pdf?isAllowed=y&sequenc...	0.69%
25	https://oppb.com.ua/news/eksperymentalni-proyekty-u-sferi-nadannya-sotsialnyh-poslug	0.07%
26	http://prozoriy-office.kharkov.ua/reestr	0.65%
27	https://kse.ua/wp-content/uploads/2023/05/MFV_Analiz-mehanizmv-pidtrimki-SZHO.pdf	2 джерела 0.49%
28	https://lexinform.com.ua/zakonodavstvo/pomichnyky-veteraniv-z-yavlyatsya-u-4-oblastyah	0.56%
29	http://pensia.ua/ua/baza-znan/normativno-zakonodavcha-baza/item/413-zakon-ukrainy-3551-xii-vid-22-10-1993r-pro	3 джерела 0.21%
30	https://www.niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/adaptatsiya-veteraniv-viyny-do-myрного-zhyttya-pomichnyk-ve	4 джерела 0.92%
31	https://dostup.pravda.com.ua/request/120028/response/390634/attach/15/1074%202023.pdf?cookie_passthrough=1	3 джерела 1.01%
32	https://prozoriy-office.kh.ua/reestr-poslug/soc-dopomoga	0.08%
33	http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T355100.html	0.07%
34	http://ukurier.gov.ua/media/files/2023-12/3460-IX.pdf	0.62%
35	https://er.ucu.edu.ua/bitstream/handle/1/4062/Ruzhytska_mag.pdf?isAllowed=y&sequence=1	0.6%
36	https://dspace.oduvs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/31d370f3-afd7-48c1-9e28-8262cc22e73e/content	0.31%
37	https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/pubFile/1859470	2 джерела 0.15%
38	https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16902720016203.pdf	2 джерела 0.52%
43	https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u188/posibnik_socrobota_sdm.pdf	3 джерела 0.67%
44	http://prozoriy-office.kharkov.ua/reestr-poslug	0.49%
46	http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/17992/Shapshalov%201_fpis_2023.pdf?isAllowed=y&sequence=1	0.45%
47	https://isg-konf.com/wp-content/uploads/2023/08/Modern-scientific-technologies-and-solutions-of-scientists-to-create-the-late...	0.16%
48	http://vin-ocssdm.com.ua/docs/ATO_2019_7.doc	3 джерела 0.13%

49	http://vin-ocsssdm.com.ua/docs/ATO_2019.doc		0.3%
50	https://законодавство.com/laws/file/text/81/f495389n11.pdf	3 джерела	0.36%
51	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41765/1/diser_-tkachenko.pdf	9 джерел	0.27%
52	https://data.dniprorada.gov.ua/datastore/dump/3fb97161-1629-4aa1-9081-7f6ab4d71c62?bom=True		0.33%
53	https://ndimspi.com/wp-content/uploads/1_zureabilitatia.pdf	4 джерела	0.07%
54	https://docs.dtkk.ua/doc/z0379-20	4 джерела	0.16%
55	https://protocol.ua/ru/postanova_kgs_vp_vid_06_02_2020_roku_u_spravi_920_385_19		0.23%
56	http://budget.rada.gov.ua/news/Diyalnist_Komit/Protokoly/75874.html	20 джерел	0.38%
57	https://legal100.org.ua/heralds	6 джерел	0.5%
58	http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/23635/Nazaruk_Mahisterska_robota.pdf?isAllowed=y&sequ	2 джерела	0.16%
59	https://oda.zht.gov.ua/wp-content/uploads/2023/11/Proyekt-Programy-ekonomichnogo-i-sotsialnogo-rozvytku-ZHyto	2 джерела	0.32%
60	https://docs.dtkk.ua/doc/1240.778.0		0.15%
61	http://dspace.vspu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/11227/%d0%9c%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%...		0.16%
62	https://docs.dtkk.ua/download/pdf/1088.954.17		0.07%
63	https://devlad.otg.dp.gov.ua/tsentr-nadannia-administratyvnykh-posluh-tsnap/perelik-administratyvnykh-posluh-iaki-nadaitsi...		0.38%
64	https://protocol.ua/ua/postanova_kas_vp_vid_21_06_2023_roku_u_spravi_600_3213_22_a_1	3 джерела	0.16%
65	https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2023/12/RESEARCH-WORK-IN-THE-SYSTEM-OF-TRAINING-TEACHERS-IN-TECH	2 джерела	0.67%
66	https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/41300/Sotsialni%20zaklady%20Ukrainy.pdf?isAllowed=y&sequence=1		0.16%
67	https://3sonehko3.webnode.com.ua/l/zakon-ukrajini-pro-okhoronu-ditinstva		0.25%
68	https://soc-zahyst.sm.gov.ua/images/docs/pamyatka_uchasnyka_viny.pdf		0.24%
69	https://protocol.ua/amp/ua/postanova_kas_vp_vid_11_09_2019_roku_u_spravi_0440_7058_18		0.25%
70	https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%95%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D	2 джерела	0.15%

71	https://ips.ligazakon.net/lzviewservice/document/fast/T031058?afterText=%3C%2Fdiv%3E%3C%2Fbody%3E%3C%2Fh	2 джерела	0.18%
72	http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE26976.html		0.16%
73	https://lib.iitta.gov.ua/738128/1/1_%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A_%D0%BC%D0%B5%D1%82%...		0.15%
74	http://repository.mdu.in.ua/jspui/bitstream/123456789/2201/1/%d0%9f%d0%bb%d0%b0%d0%ba%d1%81%d1%96%d0%bd%...		0.27%
75	https://www.lvduvs.edu.ua/uk/karta-dokumentiv/category/365-conference-2023-magazine.html?download=5000%3A	3 джерела	0.08%
76	http://plsz.gov.ua/sgyATO.html		0.25%
77	https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/science/konferentsii/2022/1.pdf		0.25%
79	https://docs.dtkk.ua/ru/doc/z0210-19		0.21%
80	http://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/4861/1/%d0%a1%d0%a0%20%d0%9a%d0%be%d1%87%d1%83%d0%b1%8c	10 джерел	0.16%
81	https://zakon.isu.net.ua/sites/default/files/normdocs/pro_socialniy_i_pravoviy_zakhist_viyskovosluzhbovciv_ta_chle	3 джерела	0.24%
82	http://www.ukrbook.net/litopys/Gazeta/2023/LG_03_2023.pdf		0.38%
83	http://pnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/dsrtcz-vishar.pdf		0.07%
85	https://docs.dtkk.ua/doc/1087.730.40?page=1	10 джерел	0.07%
86	https://fspo.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/%D0%9F%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%85%D1%80%D0%B5%D1%81...		0.07%
88	https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6409/_30.06.2022.pdf?isAllowed=y&sequence=1		0.16%
89	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/11390/5/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20	2 джерела	0.07%
91	https://dsp.kyivcity.gov.ua/files/2023/6/30/AD01072023.docx		0.08%
93	https://dspace.nlu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/19955/1/Reva_dys.pdf	2 джерела	0.42%
94	https://www.uniep.km.ua/images/uploads/2_2019.pdf		0.3%
95	http://srso.udpu.edu.ua/article/download/291847/285143		0.16%
97	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/25640/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%...		0.38%
98	http://www.pl-group.com.ua/?category_name=%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%b2%d0%be&lang=uk&lang=uk	6 джерел	0.42%

99	https://isg-konf.com/wp-content/uploads/2023/12/DEVELOPMENT-TRENDS-AND-IMPROVEMENT-OF-OLD-METHODS.pdf	2 джерела	0.56%
101	http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/18202	7 джерел	0.53%
102	https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/commBillProclId/5284		0.38%
103	https://karazin.ua/storage/documents/1014_fNfFzN02tEI7EdLlKCGYr9Sa.pdf		0.54%
105	https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2023-11/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A-22.pdf	2 джерела	0.38%
106	http://gazeta.vobu.ua/wp-content/uploads/qsearch/vpbo2023.html	19 джерел	0.48%
107	http://kb.nuos.edu.ua/repository/data/documents/!2019_Zakon_Zmini%20do_Zakonu_Visha_Osvita.pdf		0.34%
108	https://komspip.rada.gov.ua/uploads/documents/31763.pdf		0.37%
109	https://ela.kpi.ua/handle/123456789/30764		0.07%
110	https://zakon.rada.gov.ua/go/2011-12		0.12%
111	https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/dajdzhest_VS.pdf		0.08%
112	http://samzan.ru/39929		0.16%
113	http://consultant.parus.ua/?doc=0B68UB53CF		0.21%
115	http://inva-support.cn/lib/Sovety/%D0%92%D0%92%D0%95%D0%97%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%92%20%D0...		0.23%
116	https://eprints.kname.edu.ua/65283/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%202024.pdf		0.39%
119	https://docs.dtkk.ua/doc/1210.456.0		0.07%
120	http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/3322/1/91_%d0%9f%d0%9e%d0%86_%d0%a2%d0%b5%d0%b7%d0%b8.pdf		0.55%
121	https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/1124/%d0%9a%d1%80%d0%b0%d0%b9%d0%bd%d1%96%d0%b9...		0.08%
122	https://vobu.ua/ukr/documents/item/postanova-kmu-vid-180418-r-280		0.17%
123	https://ir.nmu.org.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/162875/2021_12_posibnyk-dlya-derzhsluzhbovcziv.pdf?isAllowed=y&...		0.25%
124	https://dspace.nlu.edu.ua//jspui/handle/123456789/19520		0.16%
125	http://budget.rada.gov.ua/fsview/75742.html		0.19%

155	https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/573/Soledar.pdf	8 джерел	0.36%
156	http://dspace.oduvs.edu.ua/bitstream/123456789/1505/1/2020.pdf		0.28%
157	https://ronl.org/stati/gosudarstvo-i-pravo/724535	8 джерел	0.28%
159	https://docs.dtkk.ua/ru/doc/1216.962.5		0.22%
160	http://lbsadm.gov.ua/informatsiia-z-ustanov-raionu/volodymyr-volynskiy-mistsevnyi-tsentri-z-nadannia-bezoplatnoi-pravovoi-dop		0.07%
163	http://pravoznavec.com.ua/period/chapter/253/2836/100857		0.25%
164	https://dn.gov.ua/storage/app/sites/1/strategy/ser/ProgramaSER-2018_12.07.18.pdf		0.39%
165	https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/483/zbirnik-konferencii200622.pdf		0.07%
166	https://legalaid.gov.ua/wp-content/uploads/2022/08/informacijna-dovidka-shhodo-vykonannya-regionalnogo-planu-nadannya...		0.16%
167	https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/download/5924/6565657330		0.07%
168	https://ukraine.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/GBV_Response_PSS_MTs_manual_FINAL_WEB_27042020.pdf		0.28%
169	https://docs.dtkk.ua/doc/z0428-09		0.22%
170	https://ternopilka.unba.org.ua/activity/publications/print/8538-osnovni-normativno-pravovi-akti-praktika-espl-za-zh	2 джерела	0.22%
171	https://ksptsr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/71/2024/03/zbirnyk-materialiv.pdf		0.12%
172	http://koda.gov.ua/oblderzhadministratsija/struktura/strukturni-pidrozdili-oda/departament-socialnogo-zakhistu-na	2 джерела	0.16%
173	https://revolution.allbest.ru/law/01469702_0.html		0.11%
174	https://dsp.kyivcity.gov.ua/files/2023/4/25/AD01042023.doc	8 джерел	0.16%
175	http://kharkiv.rocks/reestr/687545	6 джерел	0.24%
176	https://dailyviv.com/news/sytuatsiyi-i-pryhody/lvivskiy-oblasnyi-viiskomat-rozjasnyv-prava-i-pilhy-viiskovykh-ta-sotsialni-hara...		0.22%
177	http://ipk.edu.ua/journal/EI-librari/Posibnik/Vasilenko%20Slovnik%202007.pdf		0.09%
178	http://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2015/06/%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1...		0.17%
179	https://ipk.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/Kruhlyy-stil-ATO-16.10.2019.pdf	7 джерел	0.23%

180	https://mva.gov.ua/ua/npa/proyekt-postanovi-kmu-pro-vnesennya-zmin-do-postanovi-kabinetu-ministriv-ukrayini-vid-19-zhovtn	0.23%
181	https://np.pl.ua/2018/07/10-holovnyh-osoblyvostej-starodavnoji-ukrajinskoji-kuhni-3	10 джерел 0.29%
184	https://cedos.org.ua/researches/soczialni-poslugy-dlya-veteraniv-ta-veteranok-u-gromadah-vyklyky-ta-potreby	0.28%
185	https://docs.dtkk.ua/doc/z1511-18	9 джерел 0.15%
186	http://indo.univ.kiev.ua/images/2020/_26062020.pdf	0.07%
189	http://www.ukrainefacility.me.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/plan-ukraine-facility.pdf	0.16%
192	https://nenc.gov.ua/education/wp-content/uploads/2022/10/dis_Lytovchenko.pdf	0.25%
193	http://legaid.in.ua/news.html	0.13%
194	https://www.kadrovik.ua/content/shchodo-rozmiru-100-vidsotkiv-dopomogy-po-tymchasoviy-nepracezdatnosti-zastrahovanyim	0.24%
195	https://dn.gov.ua/storage/app/sites/1/strategy/ser/ProgramaSER-2018_30.01.18.pdf	13 джерел 0.25%
196	http://adult-education-journal.com.ua/index.php/aej/issue/download/24/27	0.17%
199	https://ipacs.knu.ua/pages/osn/2/news/1850/files/1231.pdf	0.24%
200	http://bv.loga.gov.ua/content/socialne_zabezpechennya_4	3 джерела 0.24%
201	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/11472/1/%d0%bc%d0%b0%d0%ba%d0%b5%d1%82_%d0%9c%d0%be%d0%bd%...	0.16%
202	http://nubip.edu.ua/sites/default/files/pravila_priyomu.pdf	2 джерела 0.09%
203	http://idpnan.org.ua/files/2021/barbul-p.o.-pravove-zabezpechennya-organizatsiyno-funksionalnoyi-ministerstva-oboroni-ukra...	0.15%
204	http://hro.org.ua/files/docs/1540390326.docx	0.16%
205	https://ipv.org.ua/wp-content/uploads/2021/04/dis_Lytovchenko_-1.pdf	0.23%
207	http://www.vtei.com.ua/doc/2023/vatra2004/zb1_156.pdf	0.07%
208	https://vin-km.gov.ua/index.php	4 джерела 0.15%
209	http://budget.rada.gov.ua/print/75839.html	3 джерела 0.22%
211	http://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4060/%D0%94%D0%B6%D1%83%D1%81%20%D0%9A.%D0%...	4 джерела 0.2%

212	https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/6507/1/%d0%9d%d0%b0%d0%b2%d1%87%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0...	0.07%
213	https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Zvit-rektora-2023-red.-09.01.24_ZMIST.pdf	0.09%
215	https://pl.uu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D1%82%D...	0.12%
216	https://uu.edu.ua/upload/Nauka/Electronni_naukovi_vidannya/Molod_osvita_nauka_duhovnist/molod20_3_2020.pdf	0.18%
217	https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c19bc833-2c49-4517-bf95-0c15ae7a2e7e/content	7 джерел 0.17%
218	https://uu.edu.ua/plan_of_scientific_measures	0.17%
219	http://mdu.in.ua/Nauch/Konf/2020/suchasnij_rozvitok_derzhavotvorennja_ta_pravotvore.pdf	0.09%
220	https://docs.dtkk.ua/doc/1236.1006.2	0.07%
221	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/11469/1/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba_%d0%a4%...	0.1%
223	http://eprints.zu.edu.ua/32535/1/avt-Shcherba.pdf	19 джерел 0.16%
225	http://www.golos.com.ua/article/285184	2 джерела 0.08%
226	https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8426/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%...	0.08%
227	https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ac12af3a-310c-4b40-8aef-48aa90af7990/content	0.07%
228	http://eprints.kname.edu.ua/39235/1/2013%D0%BF%D0%B5%D1%87.%2048%D0%9B%20%D0%9A%D1%83%D1%...	12 джерел 0.16%
229	https://shron1.chtyvo.org.ua/Redziuk_Viacheslav/Molodizhni_orhanizatsii_Ukrainy_v_konteksti_suspilno-politychnoho	12 джерел 0.15%
231	http://Vo.Gaysin-Rda.Gov.ua/index.php/novini	8 джерел 0.15%
232	http://faculty-law-polytec.stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/03/zbirnyk-tez-2020.pdf	0.07%
233	https://protocol.ua/ua/postanova_kas_vp_vid_08_10_2020_roku_u_spravi_160_3534_20	0.09%
234	http://www.law.journalsofznu.zp.ua/archive/visnik-4-2020/part%201/visnik-4-1-2020.pdf	0.07%
235	http://www.adm-pl.gov.ua/sites/default/files/upload/departamen_iform_diyalnosti/d1.pdf	0.15%
236	https://docs.dtkk.ua/doc/605-2022-%D0%BF	0.15%
237	http://www.enpui.npu.edu.ua:8080/bitstream/handle/123456789/44054/Zbirnyk%20robit%20peremozhtsiv.pdf?isAllowed=y&...	0.07%

238	http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/17370/1/%d0%a0%d0%be%d0%b7%d0%b2%d0%b0%d0%b4%d0%be%d0%b...	0.07%
239	https://ostrog.rayon.in.ua/tags/vijna-z-rosiyeyu?page=1	2 джерела 0.15%
241	http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16744990/Zvit_2013.pdf	0.07%
242	https://novosanzharska-gromada.gov.ua/news/1698156134	3 джерела 0.15%
243	https://docplayer.net/71893301-Osoblivosti-nadannya-medichnih-ta-socialnih-poslug-dlya-vrazlivih-kategoriy-naselennya-z-viko...	0.07%
244	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/24175	0.08%
245	https://nubip.edu.ua/node/103951	0.15%
247	https://www.stud24.ru/dcb/kreditospromozhnst-pdprimstva--ocnka-/468334-1777929-page1.html	23 джерела 0.1%
248	http://ied.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/09/ISTC-2013_print.pdf	13 джерел 0.1%
249	http://library.kpi.kharkov.ua/files/Vestniki/current_development_problems_2_22.pdf	0.1%
250	https://abstracts.donnu.edu.ua/article/download/7333/7357	7 джерел 0.09%
251	http://www.old.rv.gov.ua/sitenew/dubensk/ua/news/init/18.htm	0.09%
252	https://docs.dtkk.ua/doc/1228.919.1	2 джерела 0.09%
253	http://tpgnpu.ho.ua/images/vidavnictvo_new/2024/Material_konf_05_04_2024.pdf	0.09%
255	https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/navchalni_plani_2018_rik_vstupu_korekciya_v.pdf	2 джерела 0.08%
256	http://repository.pdmu.edu.ua/bitstream/123456789/21780/4/Materiali_konf_Medichna_reabilitatsiya_2023.pdf	0.08%
258	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/1424/1/%D0%98%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BB_%D0%B2%D0%BB%	2 джерела 0.07%
259	https://ela.kpi.ua/handle/123456789/45998	2 джерела 0.07%
260	http://sipl.com.ua/wp-content/uploads/2018/03/Areff_%D0%91%D1%83%D1%85%D1%82%D1%96%D1%8F%D1%80%	2 джерела 0.07%
261	https://shron1.chtyvo.org.ua/Baka_Vitalii/Suspilno-politychni_zminy_v_Chekhoslovachchyni_ta_ii_rozpad_hruden_1989	5 джерел 0.07%
262	http://old.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16755563/zvit_RP_	0.07%
263	https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u145/dis_pustovit.pdf	0.07%

264	https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/42917/Manzhola_dis.pdf?isAllowed=y&sequence=1	5 джерел	0.07%
265	https://www.niss.gov.ua/sites/default/files/2023-10/budgetna-polityka-veresen-zhovten-2023.pdf	4 джерела	0.07%
266	http://www.vin.gov.ua/invest/rehionalni-prohramy-rozvytku/36499-zvit-pro-vykonannia-prohramy-ekonomichnoho-i-	2 джерела	0.07%
268	https://regnews.com.ua/photo/ogoloshennya-48	5 джерел	0.07%
269	https://oblrada.odessa.gov.ua/wp-content/uploads/22-9-VIII.pdf	3 джерела	0.07%
270	https://www.lnlibrary.lviv.ua/resources/normatychno-pravova-baza-zvo		0.07%
271	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/26710/%d0%94%d0%98%d0%a1%d0%95%d0%a0%d0%a2%d0%90%d0%...		0.07%
272	https://dniprorada.gov.ua/uk/page/livoberezhne-upravlinnya-socialnogo-zahistu-naselennya-dniprovskoi-miskoi-radi		0.07%
273	http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/17805/1/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%...		0.07%
274	http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/23/1/diser_voloshyna.PDF		0.07%
277	https://dspace.pdau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fdbc4fef-7c62-44dc-8bc8-f2d826617205/content	3 джерела	0.07%

Джерела з Бібліотеки

48

15	Студентська робота	ID файлу: 1015866983	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	6 Джерело	0.44%
40	Студентська робота	ID файлу: 1015809030	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.46%
45	Студентська робота	ID файлу: 1013855550	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.15%
84	Студентська робота	ID файлу: 1015776662	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.15%
87	Студентська робота	ID файлу: 1010762864	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.08%
90	Студентська робота	ID файлу: 1014830563	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.09%
100	Студентська робота	ID файлу: 1015967537	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.32%
104	Студентська робота	ID файлу: 1004245819	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.1%
117	Студентська робота	ID файлу: 1015700771	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.15%
118	Студентська робота	ID файлу: 1015042979	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.21%

130	Студентська робота	ID файлу: 1015982633	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	0.29%
144	Студентська робота	ID файлу: 1013481433	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	0.17%
145	Студентська робота	ID файлу: 1016112997	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve... 2 Джерело	0.16%
158	Студентська робота	ID файлу: 1014536551	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	0.24%
161	Студентська робота	ID файлу: 1014574505	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	0.29%
162	Студентська робота	ID файлу: 1014367423	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	0.07%
182	Студентська робота	ID файлу: 1015995580	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve... 2 Джерело	0.29%
187	Студентська робота	ID файлу: 1011553798	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	0.07%
190	Студентська робота	ID файлу: 1013509171	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve... 14 Джерело	0.26%
198	Студентська робота	ID файлу: 1010193895	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve... 2 Джерело	0.24%
206	Студентська робота	ID файлу: 1010040345	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	0.22%
210	Студентська робота	ID файлу: 1016110660	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	0.1%
214	Студентська робота	ID файлу: 1004245802	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	0.2%
224	Студентська робота	ID файлу: 1011453609	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	0.07%
246	Студентська робота	ID файлу: 1015814396	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve... 2 Джерело	0.11%
254	Студентська робота	ID файлу: 1015756316	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	0.08%

Цитати

Цитати

42

- 1 «Повернувшись додому, сучасні ветерани часто усвідомлюють, що вони готові померти за свою країну, але не знають як для неї жити»
- 2 «Битва за майбутнє: працевлаштування ветеранів як державний пріоритет»
- 3 «Психологічна та соціальна допомога очима ветеранів АТО»
- 4 «ветеранами війни є особи, які брали участь у захисті Батьківщини чи в бойових діях на території інших держав, до яких належать: учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни та учасники війни»
- 5 “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
- 6 «створення належних умов для підтримання здоров'я та активного довголіття; організації соціального та інших видів обслуговування, зміцнення матеріально-технічної бази створених для цієї мети закладів і служб та підготовки відповідних спеціалістів; виконання цільових програм соціального і правового захисту ветеранів війни; надання пільг, переваг та соціальних гарантій у процесі трудової діяльності відповідно до професійної підготовки і з урахуванням стану здоров'я»
- 7 « ветеранами війни є особи, які брали участь у захисті Батьківщини чи в бойових діях на території інших держав. До ветеранів війни належать: учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники війни»
- 8 “Про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни»
- 9 «Про затвердження Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України»
- 10 «Про затвердження Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які виконували бойове (службове) завдання із захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в умовах безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з військовими формуваннями інших держав і незаконними збройними формуваннями»
- 11 «Головам обласних, Київської міської, районних, районних у м. Києві державних адміністрацій (начальникам обласних, Київської міської, районних військових адміністрацій) до 1 жовтня 2023 р. забезпечити в установленому порядку утворення самостійних структурних підрозділів з питань ветеранської політики в межах встановленої граничної чисельності працівників місцевих державних адміністрацій»
- 12 «виконання програм та заходів соціального захисту ветеранів та членів сімей ветеранів, забезпечення прав і свобод зазначених осіб під час переходу від військової служби до цивільного життя на основі використання багатовимірного, комплексного підходу задля запобігання та усунення їхньої соціальної та економічної виключеності, допомоги та сприяння таким особам, реінтеграції ветеранів у громади, спільноти та родини»
- 13 “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
- 14 «Рекомендується виокремити в секторі обслуговування центру робочі місця адміністраторів для обслуговування ветеранів війни та членів сімей ветеранів, які проживають (перебувають) на території відповідних міських, селищних, сільських територіальних громад, що дасть змогу забезпечити доступ таких осіб до отримання послуг від одного або декількох суб'єктів надання таких послуг (органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, їх посадових осіб, інших суб'єктів, уповноважених відповідно до законодавства надавати адміністративні послуги тощо) в одному місці та за мінімальної кількості відвідувань»

- 15 «Цими Порядком та умовами визначається механізм забезпечення органами виконавчої влади Автономної Республіки Крим, структурними підрозділами з питань соціального захисту населення обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад (далі - органи соціального захисту населення) соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України та постраждалих учасників Революції Гідності»
- 16 «Метою реалізації експериментального проекту є визначення змісту, обсягу, порядку надання комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості (далі - комплексна послуга), що сприятиме: підтримці психічного здоров'я населення та зниженню загального рівня стресу і тривожності серед населення; адаптації осіб/сімей/групи осіб, які проживають на території територіальної громади, зокрема внутрішньо переміщених осіб, до кризових ситуацій (зокрема воєнних дій, тимчасової окупації, проявів насильства, порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру), набуттю навичок стресостійкості як комплексу особистісних якостей, що дає змогу зменшити значні інтелектуальні, вольові та емоційні навантаження без особливих шкідливих наслідків для власного здоров'я, інших людей та професійної діяльності, а також запобіганню психологічній травматизації та мінімізації ризиків психологічної ретравматизації; забезпеченню комплексного підходу до надання соціальних послуг особам/сім'ям/групам осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах та/або належать до вразливих груп населення, які проживають на території територіальної громади; зміцненню сімейних і родинних зв'язків та розвитку батьківських компетентностей; зміцненню та координації волонтерського руху; підвищенню соціальної згуртованості територіальної громади»
- 17 «провадження надавачем соціальних послуг діяльності щодо надання комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості відповідно до Порядку реалізації експериментального проекту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2023 р. № 1049 "Про реалізацію експериментального проекту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості"; створення осередків розміщення сімейних просторів для організації батьківських/сімейних клубів, сімейного консультування та надання соціальних послуг сім'ям з дітьми, усиновлювачам, прийомним сім'ям, патронатним сім'ям, дитячим будинкам сімейного типу; надання фахівцем із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб підтримки ветеранам; організації прийому отримувачів послуг з надання працівниками регіонального центру зайнятості та їх філій соціальних послуг у сфері зайнятості відповідно до законодавства; організації прийому отримувачів послуг з надання безоплатної первинної правничої допомоги відповідно до Закону України "Про безоплатну правничу допомогу"; проведення громадських заходів, спрямованих на задоволення потреб та інтересів територіальної громади, забезпечення розвитку громадянського суспільства»
- 18 «Про реалізацію експериментального проекту із запровадження договірної форми надання соціальної послуги із соціального супроводу військовослужбовців та членів їх сімей у військових частинах (підрозділах) Збройних Сил»
- 19 «Реалізація експериментального проекту ґрунтується на комплексному та системному підході до організації надання соціальної послуги та передбачає скоординовану організацію ефективної комунікації та міжвідомчої взаємодії між військовими частинами (підрозділами) Збройних Сил, надавачами соціальних послуг, виконавчими органами сільських, селищних, міських рад (у разі їх відсутності військовими адміністраціями населених пунктів), іншими установами та організаціями незалежно від форми власності»
- 20 «Про затвердження Державного стандарту соціальної адаптації»
- 21 «Соціальна послуга соціальної адаптації (далі - соціальна послуга) - комплекс заходів, що здійснюються протягом строку, необхідного для процесу активного гармонійного пристосування осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі осіб похилого віку, осіб з інвалідністю, осіб, які перебували у спеціалізованих або інтернатних закладах, осіб, які відбули покарання у вигляді обмеження або позбавлення волі на певний строк, до змінених умов соціального середовища, спрямованих на усунення/пристосування обмежень життєдіяльності для підтримки соціальної незалежності, збереження та продовження їхньої соціальної активності»
- 22 «умови організації діяльності та забезпечення функціонування центрів життєстійкості як громадських соціальних просторів та осередків формування соціальної згуртованості територіальної громади, підтримки психічного здоров'я населення, а також забезпечення застосування комплексного підходу до надання соціальних послуг та інших послуг з підтримки осіб/сімей, які проживають на території територіальної громади»
- 23 «Про реалізацію експериментального проекту щодо запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя»

- 24 «Основною метою реалізації експериментального проекту є вироблення і відпрацювання механізму надання послуги з підтримки переходу від військової служби до цивільного життя таким категоріям осіб : ветерани війни, особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною; члени сімей ветеранів війни, члени сімей осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, члени сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України; військовослужбовці, які брали безпосередню участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави, та були звільнені з військової служби, зокрема демобілізовані у визначеному законом порядку»
- 25 «Сильний психологічний стрес, відчуття виключення та упереджене, на їх думку, ставлення, перешкоджають успішній адаптації ветеранів до цивільного життя»
- 26 «Психологічна допомога є вкрай важливим елементом у процесі соціальної адаптації – це одне з першочергових питань і викликів на шляху реінтеграції до мирного життя. Переважна більшість Захисників та Захисниць України після закінчення військової служби потребують фахової психологічної допомоги, супроводу чи іншої допомоги»
- 27 «реабілітація осіб з інвалідністю – система медичних, психологічних, педагогічних, фізкультурно-спортивних, фізичних, соціально-побутових, професійних, трудових, заходів, спрямованих на надання особам допомоги у відновленні та компенсації порушених або втрачених функцій організму для досягнення і підтримання соціальної та матеріальної незалежності, трудової адаптації та інтеграції в суспільство, а також забезпечення осіб з інвалідністю допоміжними засобами реабілітації і медичними виробами»
- 28 «Нагальною проблемою, яка потребує вирішення, є безробіття. Для подолання цього актуальним є забезпечити (створити) достатню кількість можливостей для набуття нових та розвитку існуючих навичок цивільної роботи, шляхом працевлаштування, перекваліфікації, надання грантів для відкриття власного бізнесу, тощо»
- 29 «Держава забезпечує учасникам бойових дій та їхнім дітям, зокрема тим, які навчаються за денною формою навчання у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, – до закінчення ними закладів освіти, але не довше ніж до досягнення 23 років, державну цільову підтримку для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти державної та комунальної форм власності»
- 30 «Порядок визначає основні принципи та організаційні засади щодо забезпечення виконання завдань державної ветеранської політики, які мають міжгалузевий характер та передбачають виконання відповідних заходів на рівні області, району та територіальної громади. Порядок взаємодії спрямовано на забезпечення узгодженості, планомірності та цілісності реалізації державної ветеранської політики в області, максимізації її ефективності, впровадження нових інструментів та моделей підтримки цільової аудиторії (цільових категорій громадян) відповідно до їх потреб, загальнодержавних викликів та тенденцій з урахуванням міжнародного досвіду та методу „рівний-рівному”»
- 31 «проводиться професійна адаптація ветеранів війни, осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, Захисників та Захисниць України, постраждалих учасників Революції Гідності»
- 32 «членів сімей загиблих Захисників і Захисниць України, учасників бойових дій на території інших держав, членів сімей осіб, які загинули або померли внаслідок поранень, каліцтва, контузій чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності; осіб з інвалідністю внаслідок війни з числа осіб, які захищали незалежність суверенітет та територіальну цілісність України; осіб з інвалідністю внаслідок війни на території інших держав.»
- 33 «Наразі, існують проблеми, з якими зіштовхуються Захисники та Захисниці України після завершення служби, в тому числі – необхідність адаптації до цивільного життя. Сильний психологічний стрес, відчуття виключення та упереджене, на їх думку, ставлення, перешкоджають успішній адаптації ветеранів до цивільного життя.»
- 34 «Психологічна допомога є вкрай важливим елементом у процесі соціальної адаптації – це одне з першочергових питань і викликів на шляху реінтеграції до мирного життя. Переважна більшість Захисників та Захисниць України після закінчення військової служби потребують фахової психологічної допомоги, супроводу чи іншої допомоги»
- 35 «реабілітація осіб з інвалідністю – система медичних, психологічних, педагогічних, фізичних, професійних, трудових, фізкультурно-спортивних, соціально-побутових заходів, спрямованих на надання особам допомоги у відновленні та компенсації порушених або втрачених функцій організму для досягнення і підтримання соціальної та матеріальної незалежності, трудової адаптації та інтеграції в суспільство, а також забезпечення осіб з інвалідністю допоміжними засобами реабілітації і медичними виробами»

- 36 «Здобуття освіти, перепідготовка або підвищення кваліфікації Захисників, Захисниць та їх дітей – один із ключових напрямів системи переходу від військової кар'єри до цивільного життя. Держава забезпечує учасникам бойових дій та їхнім дітям, зокрема тим, які навчаються за денною формою навчання у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, – до закінчення ними закладів освіти, але не довше ніж до досягнення 23 років, державну цільову підтримку для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти державної та комунальної форм власності»
- 37 «Послугу помічник ветерана надає проактивно або на запит ветерана до помічника ветерана шляхом: участі у визначенні, зокрема із використанням інформаційно-комунікаційних систем Мінветеранів (за наявності), проблемних питань ветерана, які потребують вирішення; інформування ветерана про державні, регіональні, місцеві програми підтримки ветеранів; консультування щодо можливостей, прав, гарантій, пільг, отримання публічних (електронних публічних), соціальних, освітніх, реабілітаційних, психологічних та інших послуг, зокрема з питань оформлення документів для отримання таких послуг; забезпечення налагодження комунікації між ветеранами та суб'єктами надання публічних (електронних публічних) послуг, участі в опрацюванні інформації про ступінь задоволення якістю надання публічних (електронних публічних) послуг, формування пропозицій щодо удосконалення якості їх надання; формування пропозицій щодо удосконалення можливостей територіальної громади в задоволенні потреб ветеранів, активного долучення ветеранів до життя територіальної громади, використання їх потенціалу для розвитку територіальної громади, регіону та суспільства в цілому.»
- 38 «Відбір помічників проводився серед самих ветеранів, членів сімей ветеранів, які вже мають певний досвід повоєнної інтеграції, або з членів їхніх сімей, котрі вже випробували власні методи допомоги в адаптації, соціалізації своїх рідних, які повернулися з війни»
- 39 “[18] Після успішного проходження іспитів слухачі отримали свідоцтва державного зразка і сертифікати за підписом Міністра у справах ветеранів та ректора Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Свідоцтва та сертифікати про підвищення кваліфікації шляхом проходження курсів за програмою «Організація роботи фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб» отримали 9 майбутніх помічників ветеранів, що представляли Кременчуцьку, Лубенську, Миргородську, Глобинську, Котелевську, Пирятинську, територіальні громади. В процесі навчання помічники ветеранів ознайолювалися з нормативно-правовими засадами у сфері соціального захисту ветеранів війни, Захисників та Захисниць, членів їх сімей, порядок дій для використання пільги на отримання житла та земельних ділянок, вивчали різноманітні методи та форми реабілітаційних заходів, направлених на спрощення їхнього відновлення та максимальну інтеграцію в мирне життя, навчалися надавати першу психологічну допомогу, вивчали як організувати соціальну та матеріальну підтримку ветеранів та членів їх сімей, опановували особливості спілкування з ветеранами війни. Враховуючи що впровадження проекту завершилося 31.12.2023 року, 19 кандидатів не мали можливості пройти навчання. Із завершенням проекту не фінансується і заробітна плата помічника, як це передбачалося проектом. Тому у 2024 році працевлаштовано лише одного помічника ветерана в Кременчуцькій територіальній громаді. Утримання проводиться за рахунок коштів місцевого бюджету. В даний час Міністерством у справах ветеранів України доопрацьовується «Порядок запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя».
- 40 «Битва за майбутнє: працевлаштування ветеранів як державний пріоритет»
- 41 «Психологічна та соціальна допомога очима ветеранів АТО»
- 42 «управління (самостійний відділ) - структурний підрозділ одноголужезового або однофункціонального спрямування»

Вилучення

Вилучення

54

http://www.ndu.edu.ua/storage/styd_visnuk/visnuk_stud_tov_29_2023.pdf	0.01%
http://consultant.parus.ua/?doc=0B6GM41A1D	0.06%
https://textarchive.ru/c-2069617-pall.html	0.06%
https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%A9%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D...	0.05%
http://www.vtei.com.ua/doc/2023/vatra2004/zb8_163.pdf	0.05%
https://www.nuozu.edu.ua/zagruzka3/20_09_23-6.pdf	0.05%
https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/92556	0.06%
https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45931/1/%D0%94%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D...	0.03%
https://lib.iitta.gov.ua/736404/1/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D...	0.02%
http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/issue/download/13/14	0.01%
http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/10063/%d0%a4d0%95d0%9d%d0%9e%d0%9c%d0%94 11 джерел	0.05%
https://shron3.chtyvo.org.ua/Ministerstvo_oborony_Ukrainy/Bila_knyha_2018_Zbroini_Syly_Ukrainy.pdf	0.01%
https://docs.dtkr.ua/ru/doc/1085.240.74?page=2	0.03%
http://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc35/part_2/juspradenc35-2.pdf	0.03%
http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/18370/Kulavina_Zaluchennia_veteraniv_ATO_do_hromadskykh_orhanizat...	0.03%
https://uk.wikipedia.org/wiki?curid=891950	0.03%
http://news.yurist-online.com/laws/132502 12 джерел	0.02%
http://scc.knu.ua/upload/iblock/d83/dis_Melnyk%20V.P..pdf	0.04%
http://visnyk-ped.uzhnu.edu.ua/article/download/170906/170601 6 джерел	0.01%
http://putivl-rda.gov.ua/administratyvni-poslugy.html	0.01%

http://fpsu.org.ua/component/blog_calendar/2016/12/06

6 джерел 0.02%

<http://www.nusta.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/2011-3.pdf>

2 джерела 0.01%